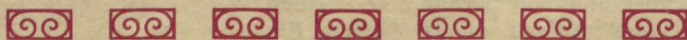

Uudorte Gulu

John Knoxi kõneleb.

Nr. 9/10

1928

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1
Laekahoidja: B. Espenberg — Tallinna, Imanta tn. 5
Kirjatoimetaja: E. Ader — Tallinna, postkast 284
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinna, Villardi tn. 7—1
„ „ — talituse „ „ Villardi tn. 7—1
„ „ — kirjad „ „ Postkast nr. 284.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . .	1,30 krooni,	postita . . .	1,20 krooni.
heal „ „ . . .	2,00	„ „ heal „ „ . . .	1,90
Välismaale lihtpaberil	1,80	„ heal paberil	2,50

Uudisena

meie vaimulikus kirjanduses on novembri lõpul ilmuv Noorte Elu jõulualbum

„Jõuluõhtu“.

Niihästi formaadilt kui sisult tüse sisaldab ta endas palju valitud jõulukohaseid artikleid, meie tuntuimailt autoreilt, nagu: K. L. Marley, D. Matson, P. Sink, V. Rakles, E. Ader, H. Kokamägi, E. Mänd, j. m. On palutud ka kirjutisi välismaa tegelastelt, mille tõttu siis on küllalt sisurikas ja huvitav.

Eriti on hoolitsetud albumi kunstilise külje eest, mida aitavad tõsta ligi paarkümmend pilti ja ilustust ning mitmevärviline, kunstimaitseline, nägus kaane joonistus.

Albumihind kõige selle juures ainult 30 senti. Võrreldes ilmalikkude ajakirjadega, mis sageli maitsetud välimuslikult ja vähepakuvad ning ometi 35—50 s. maksavad, on see hind imeodav.

Noored ja vanad, nüüd levitama! Arvesse võttes ta sisu ja pildi rohkust pole kaheldagi, et ta ei leiaks ostjaid.

Enam vaimustust asja vastu vajame. Kui meil jätkub usku ja vaimustust asja jaoks siis pole ükski asi raske, vaid sünnivad imed. Siis kaovad ka need 5000 eks. jõulualbumit kui tilk vett kuumal kivil.

Üllatuseks oli toimetuses see silmapilk, kui esimene jõulualbumi tellimine sisse anti. Ja see arv ei olnud vähem ega rohkem kui 500 eks.! Tellijaks meie agar C. E.-lane J. Sieberg, Paidest. Kuulda saades, et sarnane ilus album ilmub, oli ta sest vaimustatud ja lubas selle levitamist organiseerida sarnasel suurel määral igal pool laadadel, kaupluste kaudu ning oma ühingu noorte läbi.

Iseenesestki mõista julgustab see meid, sest loodame, et ka teised ühinged ja C. E.-lased ei pea siis käsi rüpes, vaid tarvitavad oma oskust ja levitavad kallist jõuluevangeliumi.

Ühinged ja N. Elu agentid, saatke aegsasti sisse tellimised. Kuu aja jooksul on võimalik palju ära müüa. Uputus on pea iga jõuluaeg kõiksuguseist ilmlikkudest jõulualbumeist, mis pahemusega ujutavad üle meie vaese rahva. Meie kodud vajavad sõnumit, mis viib aulist jõuluevangeliumi, ja selle puuduse rahuldamiseks ongi ilmuv jõulualbum „Jõuluõhtu.“

Aineliste raskuste tõttu pole meil võimalik Jõulu albumi oma armsatele tellijatele hinnata anda, kuigi seda heameelega muidu soovitaksime. Loodame seda vast edespidi olude paranemisel. Need aga, kes nüüd kohe tellivad omale Noorte Elu

1929 aasta peale, saavad harilikule tellimishinnale (130 senti) 20 senti juurde lisades omale Jõulualbumi postiga koju kätte — seega siis alandatud hinnaga, kuna album muidu 30 senti maksab. Uuendage sellepärast aegsaste tellimist, et saaksite omale albumi ja õigeaks ajaks ka kätte.

Tapa Alliansi komitee korraldusel peetakse Tapol Sai tänav nr. 5 endises „Sinite Riisi“ ruumis 11. novembril 1928 a. ühepäevaline

Alliansi-kursus

kuulutajatele wendadele.

Kursus on suure tähtsusega, millest peaks oja wõtma iga töötegija Jumala riigis.

P ä e w a k o r d :

1. Palwe ja fisssejuhatus.
2. Arwailutute kaotus — wend Annert.
3. Jumala riigi töö tahtsused ja edu — wend Sõrra ja Karelsjon.
4. Pühitus.
5. Pühawaim misjoni töös — wend Kokamägi.
6. Kuulutajate wendade head ja wead — wend Krüger.
7. Isienda jõe allikad — wend Partja.
8. Lõpulaul ja palwe.

Müüs: kell 8 hommikul.
Lõpp: kell 5 pärast lõunat.

M ä r k u s : Siendusi antakse Tapol metodiisti kirjitus. Krüger.

Pöörase kiirusega tantsusaalist igavikku.

Purjus autojuht ajas merre, kus juures hukkus 6 noort inimhinge.

Kui armu enam ei antud — — —

Augusti alul s. a. sündis Helsingis Kulosaare sil-
lal kurb ja wapustaw autoõnnetus, mis nõudis enda
ohwriks kuus paremais aastais o'ewat inimest.

Pühapäewa õhtul seltskond, kuhu kuulus 3 naiste-
rahwaft ja 5 meest, olid kogunenud weetma õhtu
kergemeelseis lõbustustes, mil-
lesse kuulusid loomulikult ka
joomastawad joogid.

Kuid rõõm ei paistnud
täielik o'ewat tantsuta. Nii
läks seltskond ühe nende noor-
meeste isa autoga Kulosaare
kastiinosse südaööd mööda saat-
ma.

Oli jeal pidustus ja tants
lõppenud, ajuti koduteele,
kuid autojuhina toimunud
noormees oli niiwõrt purjus,
et autogi paistis purjus ole-
wat — pöörles ühest tee ää-
rest teise.

Sõidukiirust aga weel li-
jati. Auto tormas ja keerles
õnnelikult Kulosaare sillani.
Ja ainult sinna maale. Pöö-
rafel hool see tormas üle sil-
la, purustades tõkfed, alla sü-
gawusse ja inimpõrmud ühes
— otse tantsu saalist igawikku.

Wiinastunud autojuht ja keegi teine mees pääsesid
kui ime läbi, kuid teised, kolm meest ja kolm naist,
jaadi alles hommikupoole üles tõmmata — surruina.

Kurb sündmus. Kurwim fiiski õnnetute omakseile.
Kuid samati on see hoiatuselks igaihele, et surm wõib
meid äkkiarwamata tabada. Ta waritseb meid seal,
kus meie teda fageli ei ootagi. Hirmus on surra
pöõrmata ja minna elawa Jumala kohtujärje ette kõige
oma pattudega. Ei ole farnaseil kordadel wõimalik
enam Jumalat appi hüüda ja armu otsida, kui eluniit

äkitfelt lõigatakse läbi. Usjata on lootus enne surma
weel meelt parandada. Siis on maksew sõna: hiljal..

Jumal ei anna oma armuga mängida.

Siin juures selles sündmuses hukkunud noormehel
lapsepõlweõbra kiri oma kadunud õbra mälestuseks.

„Di Weikko, on see sinu nimi? Oled see sina? —
Silmade ees pimeneb, süda tõmbub kokku walust —
oled tõepoolest sina see? Minu Weikko, minu esimene
õber, seltsiline —

Oled sina see, kes nüüd
külmana lamab, sina, kellega
jagasin elu esimesi rõõme ja
wõite?

Ma nutsin ja nutan —

Mu südames on walu ja
hukkamõistmine.

Miks ei jaksanud ma pa-
luda lõpuni sinu eest? Miks
wäffisin ma wahpeal?

Wiis aastat selle järele
kui lahkusime, kandsin sind
igapäew palwes Issanda ette.
Palusin ujus. Lubasin su
emalegi jätkuvalt paluda su
eest. —

Nüüd on kõik hilja. Sind
pole enam. Oled ära. Miks
läts kõik nii? Miks, miks? —

Di Weikko, sina tundsid
tõde. Sa teadsid liigagi hästi,
kus on päästmine. Üks kord
teise järele põlgasid ära ja

Päästja kutsed. Sa tallasid jalge alla armu —

Di, ei usalda mõelda lõpuni seda mõtet. Ei wõi, ei taha.
Näen sind waid Weikko noorena, rõõmsana armastatuna.

Sa olid meile hoiatus. Issanda Waim ei kutsu
igawesti. Armu ei aina pakuta.

Kord ühel hetkel wõib minna kõik nii, et armu enam
ei antud — — — Jah, kui armu enam ei antud —!

Tormad ehk sinagi pimefilmil maailma lõbustusi
ja naudinguid wõi kuulsust taga ajades hirmsa kiirusega
kuristikupoole? Beatu enne, kui on hilja!

„Tänä päiwänä.“

Tamaskuse teel.

Ep. t. 9:1—28.

Ülemeelses vihas turtus Saulus Isfanda jüngerite vastu, hävitas ja tappis neid, kus aga seks võimalust leidis. Ta oli enesele volitsuse ülem-preestri käest palunud ja viibis nüüd kui ülem-preestri saadik teel Tamaskuse poole, et sealset usk-likke vangistada ja Jeruusalemma tuua.

Ta oligi juba üsna eesmärgi ligidale jõudnud ja varsti oleksid ka Tamaskuse usklikud tunda saanud Sauluse vägevast käst; kuid siin sündis ime, mis kriipsutas läbi selle kawala plaani ja selle suure usu-waenlase ellu täielise pöördetöö, tehes teda üheks vägevamaks Kristuse kuulutajaks. Üsna Tamaskuse väramate lähedal paistis äkitselt keik päewa ajal tema ümber jarnane hele valgus, et ta ehmu-des maha langes. Seal kostis üks hääl, mis rääkis: „Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?“ Koh-kunult küsib Saulus: „Isfand, kes sa oled?“ Ja nüüd see üllatus: „Mina olen see Jeesus, keda sina taga kiusad.“ Jeesus — on see võimalik?

Sauluse arusaamise järele pidi Naatsareti mees Jeesus, üks petis, sonija wõit-märat-seja olema, kes ainult ruma-late, poolearuga inimeste seast enesele järelejäetud kogus. Ta pidi olema tema arusaamise järele mäsaja ja Jumala teotaja. Kunagi aga mitte Jumala poeg. Selles kindlas teadmises kiusas ta kõigi wõi-malikkude abinõudega neid taga, kes tunnistasid endid selle märatseja poolehoidjateks.

Kuid nüüd — see valgus, see hääl ja sõnad: „Mina olen Jeesus, keda sina taga kiusad“; see kõik äratas Sauluse uue arusaamise asja koh-ta. Hirmuga sai ta aru: see, mida ta oli teinud oma arvates Jumala auks ja Juuda rahvuslikuks kasuks, oli kõik wale. Ta nägi nüüd, et tolmuks warisenud oli kõik tema suur elutöö ja see kõik oli ainult Jumala teotus. Ja wärsedes küsib ta: „Isfand, mis sa tahad, et ma pean tegema?“

Isfand ei hakka talle seal mingisuguseid eeskirju tegemiseks andma, waid ütles lihtsalt: „Tõuse üles ja mine linna, seal peab sulle õeldama, mis sa pead tegema.“

Isfand tahtis, et Saulus pidi juhatuset oma tööks ja tegemiseks neilt saama, keda ta seniajani oli taga kiusanud, ta pidi just neilt õiget jumalakar-tust õppima, keda omas ülemeelses uhkuses seks õpe-tada ja sundida tahtis. Seks saab Isfandalt isära-liselt käsu üks mees nimega Ananias: „Mina sinna uulitsale, mis õigeiks hüütakse, ja kuula seal Tarjuse mehe Sauluse järele; sest waata, tema palub Juma-

lat.“ Ananias, kellele tundmata polnud Sauluse kirikuulus nimi, tõrgub esiteks kartuses.

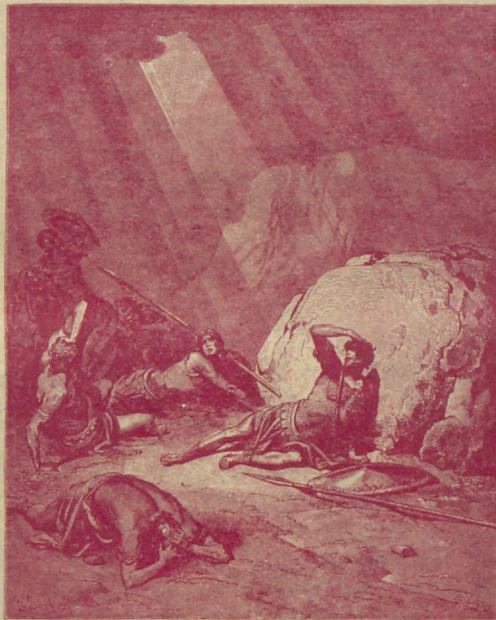
Kuid Isfand ütles: „Mine, sest see sinane on mulle ärawalitsevad riist, et ta minu nime paga-naise, kuningaste ja Israeli lastele peab kuulutama. Sest ma tahan temale näidata kui palju ta peab kannatama minu nime pärast.“

Nüüd läks Ananias, tuli Juuda kotta, pani oma käed ta peale ja ütles: Saul, wend, Isfand on mind läkitanud, et sa oma nägemise pead tagasi saama ja täidetud Püha Waimuga. Sest Saulus oli oma nägemise, nägemust nähes kaotanud ja talutati oma kaaslaste poolt kättpidi linna. Need isikud, kes Saulusega teel viibisid, ei näinud küll midagi, kuid kuulsid häält ja wõisid tõendaga, et Saulusega teel midagi üli-loomulikku sündis ja olid ar-watavasti ka wäga kõhkunud isäranis siis, kui nägid, et Saulus oli jäänud pimedaks. Nüüd aga, kui Ananias oli oma käe ta peale pannud, pudenesid nagu soomused ta silmist ja ta nägi jälle.

See kõik täitis Sauluse uue arusaamisega Naatsareti Jeesuse ja tema jüngerite kohta, ta sai aru, et nendel see ainus õige jumalateenistus on, kuna tema aga kõigiti walel alusel on seisnud. Ta tahab nüüd seda kurja heaks teha, mida ta Kristuse ja tema kogudusele oli teinud. Ja nii leiamegi Sauluse varsti suure wäe ja waimustusega kuulutawat Isfandat Jeesust kui Jumala Poega. Selle julge tunnis-tuse tagajärjel tulewadki en-nustatud kannatused Kristuse nime pärast, keda ta taga

kiusand. Sõpradest said waenlased ja juba mõne päewa pärast pidasid juudid nõu, kuidas nad saaksid Saulust tappa ja wähtisid teda ühe päewa ja õö wäramas. Kuid jüngerid lasksid teda korwiga üle müüri ja ta põgenes Jeruusalemma.

Ra meitegi turtsume ülitihhti saatanliku mõju all viibides Kristuse vastu, turtsume oma seesmise inti-mese, selle seesmise jüngri vastu, kes meis püüab tõetundmise mõjul, mis tas loodusest olemas, uut elu alata. Sageli sumbutame eneses seda head südame-tunnistuse häält, talitades selle kuratliku plaani jä-rele, mis maailmast vastu paistab. Meie näeme maailmast palju, mis lihastilmale ilus ja hea näib olevat ja tahaksime seda omada. Kui meie südame-tunnis-tus selle vastu püüab waielda, sumbutatakse ta halastamatult, sest et kurat meile seda kõike tõsijena ja jumalikuna püüab esitada, kuna aga südame-tunnistuse hääl waleks tembeldatakse. Kuid Jumal

tänaatub, — ka meilegi on olemas Tamaskuse tee. Siis, kui viibime kõige suuremas pimeduses ja eksituses, lasseb Issand oma heleda armumalguse ka meie südamesse peale, ning selle malgel paistab meile, kui kaugel me oleme oma õiges Kristusest kui ainsast Päästjast maailmas. Selle heleda malguuse mõjul paistatakse meid ainult Jeesuse teelt tolmusse ja küsime: Issand, kes sa oled? Sellest suurest malguusest pimestatakse meie silmad niivõrt, et meie enam kuhugi minna ei oska, vaid enesele juhti peame otsima tundes endid hukas olevat. Seesuguses pimeduses ärkab meis jälle meie fumbutatud südametunnistus ja sunnib meid paluma Jumalat.

Meie juurde tuleb Issanda käsil keegi vend, Ananias, kelle läbi soomused meie silmilt peavad pudeneda ja meie nägijaks saama. Meis avaneb tung Jeesuse Kristuse armuõpetuse järele ja selle kuulutamiseks. Ei ükski ilmlik kooliharidus ega õpitud piiblitundmine ei tee sind Kristuse surma ja ülestõusmise õigeks kuulutajaks, vaid seks teeb sind Tamaskuse tee, seks teeb sind kogemus, kui sinu silmilt soomused pudenevad.

Tamaskuse tee on õnnistuse tee igale inimesele, kes ennast lasseb maailma teede pealt eraldada ja uuele teele juhtida, nagu Saulus. Tamaskuse tee

on õnnistuse tee igale inimesele, kes kord Paulusega võib tunnistada: Mina arvan kõik kahjuks meie Issanda Jeesuse Kristuse väga kallid tundmise vastu ja arvan kõik pühkmed olevat, et ma Kristuse võiksin kasuks saada. Wil. 3:8.

Keda ei arvata ega meelita enam selle maailma hiilgavad autähed, kallid palgad ega kõlavad nimed, kellele kõik on pühkmed saanud. On inimest, kes seda on läbi elanud. Ta on saanud Kristuse väga kallitundmise ja talle ei või paremini meeldida, ega rõõmustada ükski asi; sest kõik on maine ja kadum, ainult elu Kristuses on jäädam!

Tamaskuse tee on õnnistuse tee! Tulnud linna ja omanud uue nägemise, täidetud Püha Vaimuga, ei karda ja enam naeru, teotust, häbi, ega pilget; isegi surm ei suuda sind kohutada ega eemaldada armuõpetust kuulutamast Jeesuse nimel.

Sa oled nagu Saulus, Barnaba poolt viidud jüngerite sekka, oled sisse ja väljakäimas nende seas. — Unustatud on kõik endine tormav isemeelsus, unustatud tahtmine oma tegude läbi õndsust pärida.

Ainult Kristus on sulle kõik kõiges ja ainus rõõm on sinul armuõpetust kuulutada Jeesuse Kristuse nimel. — Ka siis, kui sind ootavad surm ja köidikud.

Ud. R.

Kommunistist Jeesuse tunnistajaks.

Mõni aeg tagasi tuli ühes perekonnas pöörmisele pereema ja nii täielikult, et ta uskmata mees ei võinud muud kui imestada seda uut elu, vaimustust ja ohverdavat armastust, mida osutas nüüd ta naine.

Naine palus tõsiselt mehe eest, kes hakkas juba käima vaimulikkudel koosolekutel.

Ühel koosolekul rääkis Issand nii vägevasti, et mees pidi langema kokku suure patusena risti alla armu ja päästmist otsima. Võitlus oli raske. Mehe südametunnistusel oli suuri kuritegusid. Ta oli vale nimega ära peitnud end aastate kaupa, sest teda oli vangid mõistetud 10 aastaks.

Mida teha? Mees saab aru, et pattude tun-

nistamisele järgneb rahu, kuid minna tunnistama üles ametivõimudele — see tähendaks otsekohe vanglasse minna.

Kuid oma hinge päästmise pärast ta ei võid muud, kui läks kohe pealinna. Seal jutustas ta ametivõimudele otsekohele üles. Naine ja usklikud palusid kodu järelejätmata, et Jumal annaks ime sündida.

Ja see sündiski. Mees saabus ootamata koju — vabana. Teda oli täiesti amnestitud. Jumal kuulis palveid.

Päästetuna ja vabastatuna hakkas mees kohe tunnistama Issandast olles praegu õnnelik jumaladõna väe tunnistaja. „Tänä päivänä.“

Saabunud soov.

Olin kui hukkuja tormisel ööl,
Pimedas tukkuja, teised kõik tööl.
Ootasin, millal mul tõuseb ka koit,
Millal, oh millal mul ilaub see võit.

Kätte nüüd jõudis see oodatud tund.
Mõõtmata täiuses ilmus see and;
Lõpmata armus nüüd ujutab mind,
Patuste sõber, mu Päästija, vend.

Heinrich Grün.

Kuulasin küsides kurbuse sees,
Südagi põles, silm pisara jões.
Ahastes hüüdsin: oh jõua see tund,
Ilmu mu väetile, jumalik and!

Pole sugugi vara hakata juba nüüd tellimisi koguma „Noorte Elule“ 1929. aastaks.

Altar tundmata Jumalale.

J. Laas.

Kellegi asjaomase isiku soovil avaldan mõned read päewist, mil tulin ma elama Jumala tundmisele, ja sain osaks igawese lunastamise Jesanda weres.

Lapsena kaswades ilusas ja luulerikkas looduses, mis oli ümbritsetud kõrgeist mäekünkaiist ja suurtest metsade saludest, muutusin ka sellega ühes müstiliseks ja igatsejaks. Alla kümne aasta tundsin imelikku aimet enda hinges Jumala järele, ja millegi suure ja kõrge endale tundmata asja järele. Olin elama loomuga ja igafugu tehniliste kaldumustega pois. Alatud asjas ei loobunud iialgi ennem, kui see oli täiesti walminud. Muidugi selles iseloomus juhtusidki sageli kõlbmata teod, milledele järgnes asjakohane karistus. Ent igal kujul tehtud töist tundsin ikka rahutust ja salajast hingepeina, milline walu ka siis ei waikinud, kui palwetasin järjekindlasti sängis waiba all. Nagu nüüd mõistan, olin saanud warakult kahe wastandi tallermaaks. Sagedamini ja ikka tugevamini tungis peale tundmata must jõud mu hinges, ja wallutas wahetpidamata kallid lapsepõlweaastad.

Olin sirgunud algaastait, ja waatlesin nii töotusrikkalt eluläwel, milline minu armates wõis lõpmata palju pakkuda. Rahjaks ei osanud näha neid õnnetuid noori ja wanu, kes orjates komberdasid pimedast peast elu tumedais labürintides, leidmata teed ihaldatud ilule ja õnnele.

Wanemate karmi ja uskliku koolitõpetaja kaswatuse mõjul otsustasin end hoida kolmest teatud patust puhtana: alkohol, tubakas ja seksuaalseiklused, millesse upub noorfugu. Sellest hoolimata wõttis patt teisel kujul maad ja roojastas ikkagi hinge, mille mõjul tekkis südames seletamata tume otsing. Päewal wallatused ja naljad, ka tihti palwetamised; õõsel piinawad kohutawad unenäod ja muud tumedad mõtted. Ei tunnud kusagil lohutust ja rahu, ega leidnud teed sellele. Suuremaks saades istusin tihti õhtuti hilja õõni õues ja hing lendas ringi nagu koduta lind piiritu luuleilmas. Säravad taewatähed ja öölinde imelik laul mõjusid maagiliselt mu südamele ja tundeilmale. Tihti istudes isamaja õues külmal kiwil, kuumad pisarad weersid mööda põski. — „Mil saaksin lennata sinna, kus hing enam ei nuta, ja mil mu noor süda ei piina mind enam?!“ Kuid polnud ühtegi inimest, kes oleks juhatanud teed Jumala ja hingede lunastaja Jeesuse juurde. Alles 15-aastane, tuli ümbruse wähem usuline ärkamine ja mitmed noored

põbrajad jumalakartliku elu poole. Samal ajal nagu mäletan, tuli minulgi tung käia koosolekuil, millest aga wäga kawala konkisuga pea eemale weeti, ilma et ise oleksin aimanudki.

Ühel nelipühi estmisel püha warahommikul raufin risti ja enda nime tähed kodukoplis olewasse suurde kiwvi, sellega määrates seda üheks altariks, millel põlmitasin tihti paljastatud päi. Samaks otsarbeits asetasin teise ühes ristiga külatänamale, et töölt tulles selle juures leida Jumalat. Tihti tulles seda teed, langesin nuttes palwele külma kiwialtari weerde, kuid kummagi pealt ei kuulnud ma iialgi Jumala häält, keda teadmata igatfes ja armastas mu 17. aastane noormehe hing. Kiwid olid liiga külmad ja jurnud selleks, et mind juhutada ewangeeliumi ja kallil Kolgata risti alla, milles ükski päästmine peitub. Pattu ja sisemiselt seotud olekut ei olnud tunnud ma weel iialgi tõsiselt, ja seepärast oligi wõimatu leida rahuldust.

1910. a., mil asusin elama maalt Tallinnasse, sai saatuslikuks kogu mu tulewasele elule. Olin muude seas lõpmata unistanud saada meremeheks, ja selleks istusin lapsepõlwes wõimata kraami ja loikude kaldail ujutades laewu. Raugeil mail ja merede taga nägin oma igatsetud rahumaad ja kuldranda. Nüüd asusin ametalale ja kutsele, mis mind kohustas jäädawalt paigal püsima mandril.

Sellest ajast algaski Jumala lähenemine ottsijale hingele. Oli jäänud maha kiwialtarid ja samuti palwesõnad. Olin unustanud kallid ema manitsused, mida isamajast lahkudes weel õuewartawal pisarfilmil lausus: „Laps, nõua taga jumalakartust, ja

hoia oma elu aus.“ Naeratasin neile siis, ja nii tasume meie noored oma armsate wanemate armastuswaewa. Nüüd tundsin end kord wabana kesk keerlewat elu, kus niipalju igafugu naudinguid ja sõpru.

Sakkasin muude hulgas palju lugema, ja õhtukoolis edasi õppima, sest elu nõudis enam, kui mul oli. Waremalt otsustatud kolmest pahest püüdsin ikka weel hoiduda, mida ainult juutsin endale seletamata juhuste ja awitaja kaasabil. Nii möödus kaks aastat suures ja awaras linnaelus. Olin jõudnud nooruse ülemahtipule, kõigi wõimaluste ajajärku, kui äkki murdus mu ehitatud lootustorn ja purunes juurteni.

Ühel sügiskuu õhtul kutsub mu tööbiline mind kuhugi waimulikule koosolekule, kus pidawat noo-

Johannes Laas.

red ja õnnelikud inimesed keelpillide saatel kenasti laulma. Kuigi kutsuja oli ise Jumalata nagu minagi, oli minu meelest weidi koomiline, kuid otsustasin siiski minna. Wiim keelas minemast seda puhku, kuid seda suuremaks paisus igatsus järgmise tunni juhtes. Nädal oli liiga pikk, kuni wiimaks saabus kolmapäewa õhtu. Koht, kuhu ta mind wiis, oli imelikumaid Tallinnas ja seda selle poolest, et seal ulatati pääkmiskõit neile wiimaseile, kellelt patt oli wõtnud kõik. Tegelaste ja kuulajaskonna wahel oli liiga suur kontrast. Esimeste hääles, filmades ja palgeis peitus minu igatsetus rahu ja õnnistus. Muis jälle wiimane languse aste oma äärmiste koledestega.

Imetelin kogu koosoleku kestusel oma naaberistujaid ja kartsin nende tihti paljastatud hambaid ja wihaft wälkuwaid filmi, ega kuulnud midagi sellest, mis räägiti. Siida oli weel müüritud armuõpetusele. Jumala määratud pööre oli siiski seal, ilma et oleks pruukitud kuulutust kuulda.

Roosoleku lõpul astub minu juurde keegi mulle ennem tuntud laulukoori liige, ja ütleb kätt õlale ajeta des imesõbralikul toonil: „Kas sina ka juba armastad Jeesust?“ — Nagu näha, oli temagi saanud usklikuks. Selles mainitud küsimuses

peitus kõik. Olin nagu kõue kargatusest rabatud. Silmade ees muutus pimedaks ega näinud enam peale enda ja Jeesuse kedagi muud. Nutsin nii nagu 19—20-aastane terve ja eluküllane noormees suudab teha seda sarnasel hetkel. Kallis küsija jätkas weel kõnelust, kuid ma ei kuulnud enam midagi. Põletawalt kerkis hinges küsimus: — „Miks ma ei olnud Jeesust armastanud? Mis põhjus oli teda põlata, kes mind olid päästnud kolm korda surmasuust ja lõpmata palju teinud head. Miks, miks jah miks?“ Rahetuswalus tõmbus süda ja kurwastuslained matsid mind enda alla. Sõber, kes oli toonud mind koosolekule, oli jahmatunud nii äkilisest wahesuhtumusest, ega teadnud midagi teha. Pärast jumalagajattu sammusin surmani kurwastatuna õõpimeduses kodu poole ja otsustasin end terwelt anda Isjanda riigile. Kolm tundi warem läksin sama teed naerdes, kuid nüüd oli kõik muutunud. Kodu jõudnud istusin kaua ja mõtlesin oma elu järele,

nutsin ja tegin katjet paluda häälega. Kuulasin ise nagu eemalt oma murdunud ja katkelisi patukahetseja palwesõnu. Nüüd tundsin juba imelikku juhatust oma südames, mis sundis purustama wiimased sidemed maailmaga ja see oli: „Pane kõik oma luuled ja lood, laulud ja paberid pliiidi alla; lahku kõigest maailma sõprusest ja andu jägawale sisemise elu uuendusele.“

Kui järgmisel hommikul unest ärkasin, siis olin lahti kõigest maailmusest. Hing kifendas elawa Jumala poole. Naljatused ja lustid olid nagu pühitud mu elust. Paluda ja jälle paluda oli ainult tahtmine ja sedagi mitte waikselt, waid häälega. Nüüd sain uued palumispaigad kuuris, pööningul ja igas waikes nurgas, kuhu suutsin pugeda.

Perekonnas oldi mures äkilise muudatuse pärast ja fama hirmuga jälgiti asja töökojas; millega see asi nii lõpeb. Kaks aastat ei kõnelnud ma peale tarwiliku küsimuse ja muu lause midagi enam. Meistritele, kui muile töölitstele tuli suur kartus, mille mõjul keegi ei tihanud kordagi minu kuuldes kurja wanduda, weel vähem midagi muud halba teha ja rääkida. Sama lugu sündis ka kodus. Seal toas, kus mina olin, ei julgenud keegi teine wõibida. Kuulsin tihti ukse taga sa-

Püha hiis. Altar tundmata Jumalale.

lajasti kuulataja jalaastumisi, sest wastasel puhul leiti mind ikka põlwitamast, ja see sai neile piinlikuks. Endised sõbrad põgenesid teelt nii kaugemale kui võimalus lubas, ega keegi julgenud tulla küsitlema ega pilkama.

Kõike ülalmainitud saladusi ei mõistnud ma siis, mida sain teada aga hiljem: Miks kõik kartsid ja põgenesid. Sest sama küsimusega, mille läbi ise ufule tulid, astusin ma pärast teiste ette igal juhul ja see on wägem sõjariist. Selleaegse puuduliku kaswatuse tõttu läks kaduma kuus aastat, kuni wast sain jumalalapse tunnistuse ja wõidmisanni, mille läbi pääsesin lapsena igatsetus pühade osajamisse ja lunastatute waimulikku wabadusse. Olen wäga õnnelik, et selles keerulises maailmas ja keset sünget patuelu tohin olla nooruselt peale Jumala warjawate käte all. — „Ükspäinis Jumala juures jäi mu hing wait.“ Milles waikib, kallis sõber, sinu piinatud süda ja surematu hing?“

Käesolev nr. 9/10 Noorte Elu ilmub kaksiknumbrina ja maksab harilikku 15 s. asemel 20 senti, kuna ta on ka sisurikkam ja paksem. See on

sellepärast, et novembri lõpul ilmuvale „Jõulu õhtule“ jääks pikem müügi aeg. Esimene number ilmub enne jõulut ehk vähemalt vanaaasta lõpul.

Päästmise kindlus.

Tahad sina täit rõõmu ja väge Kristusese omandada, siis pead uskuma, et patud sulle on andestatud Jeesuse pärast, et sina jumalalaps oled ja igawene elu on sinu päralt. See teadmine on usklikkude eesõigus. Johannes ütleb (1. Joh. 5: 13): „Seda olen mina teile kirjutanud, kes teie usute Jumala Poja nimesse, et teie peate teadma, et teil on igawene elu.“ Apostel Johannesel oli esimest raamatut kirjutades ainult üks eesmärk: iga usklikule selgeks teha, et temal on igawene elu.

Mõned ütlevad: ükski ei või enne surma teada, kas tal on igawene elu või mitte, — küll seda näeme Jumala kohtuärje ees. Aga Jumal ise ütleb seda meile. Tema ei taha jätta meid selles asjas teadmatusse. Kui meie eitame igawese elu saamise võimalust, siis sellega tõendame, et 1. Johannesel raamat on kirjutatud ilmaaegu ja kurvastame Püha Waimu, kes ilmutas seda tõde talle.

Samuti räägib ap. Paulus (Ap. t. 13: 39): „Igaüks, kes usub, mõistetakse sellega õigeks.“ Nii siis iga usklik võib teada, et ta on õigeks mõistetud. Teab seda selle läbi, et nõnda räägib jumalajõna. Johannes kirjutab (1: 12): „Aga nii mitu kui teda võtsid vastu, kes tema nimesse usuvad, neile andis tema meelewalla saada jumalalapsiks.“ Siin on otsekohse, mitte kahemõtteliselt öeldud, et igaüks, kes Kristusese on võtnud vastu, on jumalalaps ja seepärast iga usklik teab ka seda, et ta on jumalalaps. Ta on kindel omas teadmises, kuna seda jumalajõna tõendab — ta teadmine on rajatud jumalajõnale.

Kuida võib inimene teada, et tal on igawene elu? Ka siin on täielik weendumus: Jumala tunnistus piiblis, sest piibli tunnistus on Jumala tunnistus; mis ütleb piibel, seda ütleb Jumal. Johannesew. 3: 36 on öeldud: „Kes usub Pojasse, sel on igawene elu.“ Kui oleme omandanud selle usu Kristusese, siis on meil kirjalik tunnistus Jumalalt, et meie patud on andestatud ja oleme jumalalapsed.

Kas meie tunne andestust ei, ei ole tähtis. See ei seis meie sisemistes tundmustes, waid jumalajõnas. Jumalajõna võime alati usaldada, aga sisemisi tundmusi mitte alati. Mitmed jäävad kahtlema, kas nende patud on andestatud, on neil igawene elu ja lapsedõigus, kuna nad seda ei tunne. Selle tundmise puudus ei tohiks põhjust anda kahtlusteks.

Kujuta ette, et sind on mõistetud wanglassse, aga sinu sõbrad on selleks töötanud, et sulle andestati. Kohtu otsus sinu andestamise üle tuuakse sulle, sa loed ja tead, et oled waba, aga see kõik on nii ootamata, et sa ei oska seda enesele kujutella. Keegi küsib sulle: „Dns sulle andestatud?“ Mis sa vastad? Sa ütled: „Jah andestatud!“ Ta küsib edasi: „Tunned, et on andestatud?“ Sa vastad: „Ei, ma ei tunne. See tuli nii ootamata, nii imelikult, et ma sest aru ei saa, ega midagi ei tunne.“ Sulle öeldakse: „Kuida sa tead oma wabadusest, kui sa ei tunne?“ Siis sa näitad kirjalikku kohtuotsust ja ütled: „Waata, loe, siin on kirjutatud!“ Negamööda, mitu korda kohtuotsust läbi lugedes selgub sulle ning tunned, et sulle tõesti on andestatud.

Piibel on kindel Jumala dokument, milles ütleb Ta kindlasti, et igaüks, kes usub Jeesuse Kristusese, leiab andestuse ja omandab igawese elu; et igaüks, kes Kristusese on vastu võtnud, on jumalalaps. Kui sul küsitakse, ons sulle su patud andestatud, siis vastad: „Jah, nii ütleb Jumal!“ Küsitakse sulle: „Kas oled sa jumalalaps,“ vastad: „Jah, ma tean, et olen jumalalaps, sest seda ütleb Jumal!“ Küsitakse: „Dns sul igawene elu,“ vastad: „Jah mul on igawene elu, sest Jumal ütleb: „Kes usub Pojasse, sel on igawene elu.“ Tean, et usun Pojasse, ja selleläbi olen omandanud igawese elu, sest nii ütleb Jumal.“ Võib olla et sa seda ei tunne, ent kui sa kõigest südamest võtad vastu jumalajõna ja jääd uskuma sellesse, mis ta ütleb, tuleb aeg, kus sina seda ka tunned.

Kes usub Jumala Pojasse ja kahtleb igaweses elus, ei usu Jumala tunnistust Pojast. Ent see on Jumala tunnistus igawesest elust ja see elu on Pojas. Kellel on Poeg, sellel on elu, kellel ei ole Poega sellel ei ole elu (1. Joh. 5: 10—12).

Tähendab, igaüks kes ei usu Jumala tunnistust igawesest elust, mis on Pojas, eitab Jumalat. Wahel öeldakse: see on uhkuse tunnus, kui inimene tõendab, et patud on talle andestatud, ja tal on igawene elu. Kas usk Jumalasse on uhkus? Ets ole rohkem uhkust usmatuses? Kui teie, kes Pojasse usute, kahtlete igaweses elus, teie põlgate Jumalat. Kui Jeesus ütles patusele naisele: „Su patud on sulle andestatud — oli see uhkus, kui ta enesele ütles: „Ma tean, mu patud on andestatud.“ Kas see ei oleks olnud uhkus, kui ta ehk minuti oleks kahtelnud — ei tea, kas mu patud on andestatud? Jeesus ütles: „Su patud on andestatud“; ja kui ta oleks kahtelnud, oleks ta teotanud Jeesust.

Miks siis peetakse seda uhkuseks, kui usklik ütleb: „Patud on mulle andestatud, mul on igawene elu.“ Kui Jumal ütleb igale usklikule: „Sa oled õigeks mõistetud“; „Sul on igawene elu.“ (Joh. 3: 36; 1. Joh. 5: 13). Sa pead ses kindel olema, et usud Jumala Pojasse ja võtsid Ta vastu. Kui sa oled sellesse weendumus, siis ära kahtle minutitki, et patud sulle on andestatud, ära kahtle, et oled jumalalaps, ära kahtle, et sul on igawene elu. Kui saatan sulle fofistab: „Su patud ei ole andestatud,“ siis näita talle jumalajõna ja ütle: „Jumal ütleb, et mu patud on andestatud, ja ma tean, et see on nii.“ Kui siis saatan ütleb: „Võib-olla sa ei usu Jumala töotusi,“ siis ütle: „Kui ma ka iialgi ei oleks uskunud, siis usun nüüd.“ Ja siis jää kindlaks usus pattude andestamise, et oled jumalalaps ja sul on igawene elu.

Tingimata leidub inimesi, kes tõendavad, et neil on igawene elu, ka sarnaseid, kes ei usu Jumala Pojasse, ja teda ei ole võtnud vastu. Ei ole see õige usk pääsemiseks, sest see ei ole rajatud jumalajõnale. Mitmed kahtlewad oma päästmises just seepärast, et nad weel ei ole päästetud. Mis neil puudub, on päästmine, mitte päästmise kindlus.

Kui teie olete võtnud vastu Jeesuse omaks Pääst-

jaaks, Jeesandaks ja Kuningaks, siis olete päästetud, olete jumalalaps ja omate pattude andestust. Teie võite seda uskuda, seda teada ja selle üle rõõmustuda. Kui see kord on sündinud, siis see ka jääb, Jumal oma otsust ei muuda. Siialgi ärge laske kahtlusest ju-

damesse, kuigi effite, komistate, langete; kui oled võtnud vastu Jeesuse, siis tea, et patud on andestatud, tõuse üles ja mine edasi kindlas usus, et ükski ei lahuta sind sinu Jumalast.

Dr. Torrey järele A. S.

Lühike jutlus.

Aratuskoosoleku lõpetanud kiirustas jutlustaja jaama, et jõuda veel rongile. Kui ta oli astumas wagnisisse, tuli ta juurde keegi mees ja küsis: „Wõin ma teiega kõnelda mõne filmapilgu? . . . Olen suure hinge hädas.“ „Armas sõber,“ vastas jutlustaja, „see on võimatu. Pean tingimata ära sõitma. Kolme minuti pärast läheb rong. Kuid, kuulge! Kõju minnes lugege Jes. 53:6! Seal leiate faks korda sõna: fõif. Uskuge esiteks esimesse, „fõif“ — sisse ja siis teisesse. Seal teile on nii wälja- kui sissepääs. Päästmistee leiate sellest. Head ööd!

Tardunult seisab otshing waadates ärasõitvat rongi. Saades tagasi tafakaalu mõtles ta: „Pean siiski vaatama seda sõna prohwet Jesaias.“ Kõju tulles awas ta piibli ja luges: „Me fõif effisime kui lambad, meie läksime igauks omale teele, kuid Jeesand on heitnud fõifide meid patud tema peale.“ „Uskuge esiteks esimest „fõif“ — sõna,“ ütles jut-

lustaja mulle. See on: „Me fõif effisime“ . . . Nii — see on õigus. Nende hulka kuulun minagi. Siis tuleb teine sõna fõif. „Kuid Jechoowa heitis meie fõifide patud tema peale.“ — Kelle peale? Jeesanda Jeesuse. Do, nüüd ma näen. Ka minu patud heitis Jechoowa tema peale. Nii, selles on wäljapääs, wäljapääs patust. Nüüd võin minna wälja päästetuna, warjatuna ja armusaanuna. Ja see on sissepääs. Nüüd kuulun minagi jumalalaste hulka.“

Walgus paistis hingele, kes pimeduses oli effinud. Nisti all walgeneb.

Astu waatlema Kolgata imet. See just ime ongi, et seal kogu maailma patud lepitati — sinugi. Nüüd jaad armust täiesti fõif omandada, ifegi ülestõusmisesu, sest Jeesand on wõitjana hauast läinud ausse. Halleluuja!

Patud ristile jäid,
Patud ristile jäid!

Mõju tunnistus.

Ameerikas Pennsylvania osariigi kuski wäikeses linnas olid elanikud tulnud kokku nõu pidama alkoholimüügi kitsendamise pärast. Karskussõbrad olid töötanud hoolega ja eduga asja heaks ning lootsid saada otjustawa wõidu kas wõi ägeda wõitluse järele, kui asi oli nüüd lõplikult otjustamisel üldisel nõupidamiskoosolekul. Peaaegu terve linna rahwas oli tulnud kokku, seal oli õpetaja, arst, kirikunõukogu liikmed j. t.

Kuid just enne lõplikku wõitu, tõusis üles keegi mõjurikas mees, karskuse äge wastane ja pidas nii hiilgawa kõne alkoholi wabamüügi heaks, et suur osa koosolijast hakkas kalduma tema poole ja paistis juba farnasena, et kõik karskusmeeste pingutused lähewad luhta.

Samal filmapilgul kui saatuslik otsus pidi tehtama, astus saali nurgast esile üks wanaldane, kehwa wäljanägemisega naine. Ta astus mõned sammud ettepoole ja peatus saali keskel. Selle maese naise nägu peegeldas fligawate kannatuste jälgi. Ometi oli midagi selles kõrges otfaesises, nois weel jädelemais filmis ja toos seisakus, mis tunnistas, et ta oli näinud paremaidki päewi.

Kõikide filmad pöördusid naise poole. Ta palus luba mõni sõna öelda asjas, mis just otjustamisel ja selle lubatud ütles ta:

„Teie kõik tunnete mind ja teate, et mina kord olen kuulunud linna rikkamate hulka. Mul oli siis mees ja wiis last. Ornemat abikaasat ei wõinud olla kellelgi kui minul, ega hellemaid poegi kui mul. Kuid kus on nad nüüd? Surnuaial on kuus hauda.

Seal puhkawad minu mees ja wiis poega. Nad surid kõik joomaripurma. Kuid kuidas neist tulid joomarid hr. doktor? — Teie tulite ja jõite nendega ja ütlesite, et parajuslik alkoholi tarwitamine on neile terwiseks. Ja teie, ütles ta pöördudes õpetaja poole, teiegi lõite klaase minu mehlega, ja kui mu pojad nägid seda, arwasid nad, et ei see wõi olla sugugi hädaohtlik ega paha. Ja teie, kiriku nõukogu liikmed, teie müüsite wiina ja aitasite minu armsaid joomareiks. Kõik minu warandus on nüüd jattunud teie kätte ja teie olete seda saanud wiinamüüliga.

Kui nüüd olen oma asjad õiendanud, mis öelda, olen öelnud, lähen jälle tagasi maestemajja, mis on nüüd mu koduks. Kuid kord mina kohtan teid kõiki Jumala kohtujärje ees, teid, härra doktor, härra pastor ja kõik muud, kes teete tööd waba wiinamüügi heaks ja seal minu mees ja pojadki teid kohtawad, need kuus, kes teie mõju tõttu on läinud joomarina hauda.“

Wana naine wakis ja kadus wakiselt saalist. Wakisus walitses ruumis, kuni linnapea häält tõstis ja küsis: „Kas weel hoiame alles seesugust wabadust wiinamüügis kui senini?“

Gääletusel hüüti: „Ei!“

Taas kuulbus linnapea hääl:

„Kas wõtame vastu siis need ettepanud suuremad kitsendused?“

„Ja!“ kajas jälle kui ühest suust.

Karskusasi oli saanud hiilgawa wõidu tolle naise liigutawa esituse tõttu.

Rokaiini ohvrid.

Silmad auku wajunud — neis loidab haiglane ihade tuli. Palged kahwatanud, sealt on kadunud enneaegselt nooruspuna. Põlvili maha heites sirutavad nad kuiwetanud käed paluwalt ja nende hinges on jäänud järele waid üks soow, mis tungib appihüüuna üle huulte — kokaiini!

Seda saades ärkab hetkeks jälle neis elu, lööwad põlema kustunud silmad, woolab kiiremast weri ja hing heljub erootilistes unistustes ja piltides. Jälle tants üliwamas meeleolus kokaiini kuldwastika ümber.

Milline õnnetu orjus!

Kes suudaks kirjeldada kõiki tänapäewa suurlinnade

neid õudseid pilte, milliseid pakuvad kirjeldused tänapäewa suurlinnade ööelust! Seal on mehed kui naised, kes manguwad ja nuruwad järelejätmatult, walmis andma kõike — iseennastki, et aga saada kokaiini. Selleta ei wõi nad eladagi. Seda peawad nad saama, kuigi teawad, et see wiib neid surmale.

Kui palju orje! Misugust laastawat tööd teewad alkohol, kokaiin, morfium j. m., isegi see „ilmsüütu“ tubakas!

Lääne-Euroopas kõneldi palju kuulsa Wiini näitlejanna Maria Orska haiguselst. Tema tõwe nimi oli — morfium. Undefas lawatäht oli Berliini wõõruseten-

pahesid ja wiletsust? Kes suudaks lugeda üles noorte inimhingede arwu, kes on sattunud joowastawate jookide ja muude mürkide ohwriks!

Ja kuidas see algas?

Enne nalja pärast, uudishimu aetud, tehti proowi. Teised muidugi kiitsid ja ülistasid nii suure suuga neid uimastuswahendeid. Esimesele korrale järgnes teine ja nii edasi. Arusaamata kombel oli aga narfoos wõtnud walitsuse ihu ja hinge üle endale. Kord ärgates leiti, et pole enam waba. Nagu waene kärbes, kes mässtitud tihedalt ämbliku wõrku.

Nüüd algab kokaiin ämblikuna oma imewat tööd, pikaldast surmamist. Kahaneb ihujõud, purunewad närwid. Himud wallutawad fogu olendi. Murtud lillena närbub noor inimene enneaegselt ja wariseb surmale.

dusel, kui äkki meelemärfufeta langes maha. Mürk oli lõppude lõpuks oma mõju awaldanud. Näitleja oli lootusetult morfiumi küüsis (kuna pea kõik need uimastuswahendid ongi näitlejate eripahed).

Jfta jälle püüti teda sellest parandada. Talle ei antud mürki, waid pritsiti soolalahust — asjata. Morfium oli oma kätte wõtnud walitsuse. Sageli mängis ta 10 ja enamgi pritsitüiega kehas. Siis elas ta ja publik oli waimustuses.

Ujajookful aga nõrgenes keha enam ja enam, kuigi weel filmad sädelesid. Siis tuli katastroof. Juba waremgi on Wiini teatrid pidanud toDMA ohvreid samale mürgile.

Sarnane on patt. Ilmsüütult algab ta. Näib kui walmistaks ta palju rõõmu. Kaswades kireks,

hirmuks, orjastab ta inimese, et lõpetada selle elu suures katastroofis — igaweses hukatuses.

Ainult üks tee on olemas, mis võib wabastada igasuguseid orje. Jätsand Jeesus ütleb: „Kui nüüd Poeg teid wabaks teeb, olete õieti wabad“ — Joh. 8:36. Tohime kuulutada seda aulist rõõmusõnumit kõigile patuorjete, keda ükski muu

abinõu ei wõi wabastada. Üks on weel, kuigi oled ehk juba lootusetuses, kes wõib päästa — see on Õnnistegija Jeesus. Tuhanded wõiwad Tema päästwest werewäest tunnistada ja kiita, kelle ümbert ahelad on langenud.

Tule ainult Tema juurde, õppides wihtama pattu ja omi ahelaid, ning anna end terwelt usus Temale!
P. S.

Mis armastus võib teha.

Spurgeoni, kuulsa Londoni jutlustaja koosolekul esines kõnelejana ka keegi arst, kes jutustas järgmist:

Wäikeses linnas maal, kus enamus maju olid puust, pääsis lahti tulekahju. Tuli lagunes kiiresti. Ühes majas oli haige naine. Ohumijest mineistus ta ja tõsteti mehest tänavale.

Ual korral olewaile kolmele lapsele ei olnud mingit pääsmiswõimalust. Äkitselt nähti afnal wanemat tütarat Maariat, seitsmeaastane wennake kätel.

„Hüppa alla!“ hüüdsid tänaval olijad, „küll me wõtame vastu!“ Maarია heitis ettewaatlikult oma wäikesse wenna alla ja see päästeti.

See ta ei hüpanud. Järeldati, et ta on hukkunud leekides. Kuid jälle ilmus ta afnale ja seekord oli tal kolmeaastane õeke süles. Nüüd hüppas ta õega seltsis. Wäike oli ka õnnelikult hoitud. Kuid Maarია oli saanud raskeid tulehaawu. Oli selge, et ta kaua ei ela. Kui olin kõik teinud, mis oli minu wõimuses, et pehmendada hirmsaid walusid, ütlesin talle: „Armas Maarიაke, olen kurb, et ei wõi rohkem teha su kasuks.“

„Täna tohter, selle eest, mida olete teinud,“ wastas noor tütarlaps. „Ei kahetse tulehaawade pärast. Sain päästa nii Roberti kui wäikesse õekese ja warsti wiib mind Jeesus ära.“

„Nii, mu laps,“ wastasin, „Lunastaja kutsub warsti su koju.“

Mõne tunni pärast ei olnud enam wäikest kangelast elus.

Spurgeoni liigutas niiwõrt see jutustus, et ta puhkes nutma.

Jeesus on öelnud: „Ei ole kellelgi suuremat armastust, kui see, et tema oma elu jätab oma sõprade eest.“ Jeesusest on öeldud: „Kui weel olime Jumala waenlased, lepitās meid tema oma surma läbi Jumalaga.“

Kui tahad näha, mis armastus on teinud, siis seisatu Suurreede õndsate sündmuste ees. Kristil kannatab häbistatud, weriseks peffetud ja piinatud inimkonna Armastaja. Tema armastus meie inimõrnmude wastu on ääretu, kuna jaksas oma ristilööjategi eest weel paluda: „Jä, anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teewad!“

„Waludemehest“ wõibi öelda: „Kelle walu on olnud seesugune kui Jeesuse?“ Ja kellel on nii suur armastus kui Jeesusel, kes oli walmis „põrgu“ sügawusi sünduma, et saaks wiia waest patust inimest igawesse õndsusse?

Nii võib armastada üksnes Jeesus. Nii on ta armastanud ka sind igawese armastusega, kuigi oled ehk alles Tema põlgaja. Ja see armastus on wõitnud omale tuhandeid järelkäijaid, kes on walmis tulest ja weest minema läbi tapetud Talle järel.

Ärkamine Saksamaal 1905. a.

(Ratfend E. Modersohni mälestustest).

Pastor E. Modersohn jutustab: „1905. a. oli eriliste õnnistuste aasta; õnnistusrikkaim kogu mu elus. Juba ta algas õnnistustega. Wana aasta õhtul kogudusjaalis Mühelheimi linnas, Aktfia tänaval, tuli mitu noort tütarlast usule. Sellele järgneval palwenädalal laienes ärkamine. Me palusime ja ootasime suuri asju oma Jumalalt. Meie ootus täitus.“

Aasta algusel tulid esimesed teated ärkamisest Walesis, kus Jumal oli süüdanud imeliku tule. Meid külastas ewangelist Jakob Wetter, Saksa telgimisjõnalustaja, kes jutustas oma elamust Walesis. Ta kirjutas ka ühe artikli sellest lehele „Sabbath klänge“. Seeläbi suurenes meis igatus, et Jumal saadaks ärkamise ka Saksamaale.

Uga ärkamisel on eeldused. Enne kui Jumal võib anda uusi õnnistusi oma lastele, peab Ta neid sügawamalt puhastama. Ilma sügawama puhastusega ei ole edasijõudu pühitfuses ega mingit kaswamist armus. Samal aastal märtsikuus pidas pas-

tor Paul paari päewa jooksul koosolekuid, millel ta kästas jumalalaste puhastust ja sümenemist. Ka mina wõtsin neist osa. Üht koosolekut ei saa ma unustada. Seal ütles pastor Paul, ta wõiwat öelda meile kolme sõnaga, mis meie elu olewat olnud ümberpöörmisest praeguse tunnini. Kui meie kõik põnewalt kuulasime, millised sõnad need wõiksid olla, seletas ta: „Üks suur häbi.“ Mäletan hästi, kuidas mu sisemuses hakkas selle wastu sõdima. Urwastin olewat selle enne kuulmatu keele. Aga selle asemel, et seda armustada ja teistega kõnelda, tegin ma midagi, mis rõõmustab mind täna meel: ma läksin palwesse selle sõnaga ja küpsin Jumalalt: Dns see tõsi? Dns mu elu olnud suur häbi? Ja Jumal wastas mulle üsna selgesti: Jah, see on tõsi! Ta tuletas mulle meelde, kuidas jagelt olin jutlustanud oma auks, kui tihti olin olnud sõnakuulmatu Püha Waimu tõmbeile ja manitfustile, kui hooletu ja leige olin olnud piiblitlugemises ja palwes, ja weel palju muud.

Neil päewil õppisin põhjalikult, mida tähendab sõna Room. 7:18: „Sest ma tean, et minus, mu lihas ei ela head.“ Selle õpituki õppimine tuli maksma mul kibedaid pisaraid. Aga ma tänan väga Jumalat, et Ta näitas mulle mu minat wiisil, kuidas ma seda enne iialgi ei olnud tunnud. See oli tähtis hetk mu elus.

Warsti pärast seda oli Briegis ewangeeliuminädal. Sinna kogus suurel arwul wendi, kirikuõpetajaid, jutlustajaid, lihtkuulutajaid, kes arutasid isekeskis jumalariigi tähtsaid küsimusi.

Pastor Michaelis pidas ettekande tolleaegse põlewa küsimuse üle: „Kas algristikogudus on kurwastanud Püha Waimu?“ Ta käsitas seda küsimust puht ajaloolisel wiisil. Ta järele astus üles pastor Stockmayer, kes pidi andma nõndanimetatud korreferaadi. Ta oli külmetusest haige ja kehaliselt nõrk. Ta kõneles ainult mõned sõnad. Ta ütles: „Wennad, see pole meie nii tähtis, kas algristikogudus on kurwastanud Püha Waimu, waid see on palju tähtsam, kas meie oleme kurwastanud Seda.“ Ja siis kõneles ta üsna lühidalt sellest. Aga see, mida ta ütles, oli nii usaldaw Püha Waimu läbi, et suurem hulk wendi langes filmili ja tunnistas pisarfilmil oma patte. See oli sügaw alandumine. Süki aja pärast astus Stockmayer jälle üles ja ütles: Ewangeeliumil on kaks osa. Esmene osa ütleb: Parandage meelt, teine osa aga ütleb: Uskuge armuõpetust. Ta juhatas meid waatama ristilõõdud Õnnistegijale ja uskuma, et meie wõlg on kustutatud Salla weres.

Mida ma elasin läbi tol korral Mülheimis ja Briegis, on mulle väga tähtsaks saanud mu terve elu suhtes. Tean küll, et mõningad wennad seawad küsimusmärgi Walesti ärkamise ja nende päewade waimulikumise järele; aga ma ei lase end see läbi vähematki ekstitada. Mida olen läbi elanud, seda olen ma läbi elanud. See aeg oli tähtis pöördepunktina mu siseelus ja mu jumalariigi teenistuses. Ma õppisin siis ütleva luuletajaga:

Õdest olen ma üks paha tuimene,
Mis walitsend ja omal', Jeesukene
Ükspäinis halastusest tegid seda;
Mul oli häda.

Kui olin tagasi tulnud Briegist, ei wõinud ma teistki, kui pidin awalikult tunnistama koguduse ees, mida Jumal oli mulle õelnud, et mu elu olewat olnud suur häbi, et ma olewat sageli kurwastanud Püha Waimu. Seda kuuldes alandas terve koosolek Jumala ette ja tunnistas, et ka temagi elu pole nõnda olnud, kuidas oleks pidanud olema.

Nõnda tekkis meie ärkamine. Ta algas sügawa meelearandamisega, paljude pisaraga. Neil päewil ma jutlustasin wanas suures Peetri kirikus. Kui ma jutluse ja õnnistamise wahel koguduse lõppjalmi ajal kantslis põlmitasin ja palusin, et Jumal ise teeks sõna usaldawaks, andis Ta mulle käsu õelda järelekoosoleku jumalateenistuse lõpul. Ma kohkusin, sest teadsin, milliseid tagajärgi see toob presbüteeriumi poolt. Aga mulle selgus, et Jumal tahab seda.

Nii ma teatasin siis enne õnnistamisõnu, et need, kes tunnewad igatsust weel palmes Jumalaga kokku saada, wõiwad tulla kiriku küllses olewasse leerituppa. Ilmus umbes 150 inimest. Protest presbüteeriumi poolt ei lasknud midugi oodata enese järele. Aga jumalatoõ edenes segamatult.

Siitamaani oli olnud ärkamine ainult pastor Virkoni saalis ja minu saalis. Me otjustasime pidada minu saalis palwekoosolekuid igal õhtul taewamine mispühast kuni nelipühini, et paluda Jumalalt õnnistatud nelipühi.

Seal sain ma kirja ühelt ewangeeliumiosaduse wennaalt. Ta kirjutas mulle, oleme palunud mitmeis paigus linnas ärkamise pärast, aga waewalt me saame seda; sest jumalalapsed lähewad mööda üksteisest külmalt ja wõõralt. Tahtsin kord kutsuda kokku mitmesuguste koguduste ja osaduste eestseisjad ja kõnelda nendega sellest, kas me ei wõiks tulla kokku, et ühiselt paluda. Mõeldud — tehtud. Kutsutud tulid peaaegu kõik ja olid kui üks süda ja üks hing. Selleks üüriti suur saal, milles pidi juhatawama palwekoosolekuid waheldamisil kahest kiriklikust gruppist, ewangeeliumiosadusest, baptistest ja päästearmeest.

Juba esimesel õhtul tuli kokku umbes 1000 inimest; nii suur oli humi, et meie ettepanek oli õnnestunud. Ja õhtu-õhtult täitus saal ikka rohkem. Igal õhtul jäid hinged, ilma et neid selleks kutsuti, pärast koosolekut järele ja küsisid õnnistuse järele. Ikka palusime weel ärkamise pärast, kuni pastor Virkon palus ühel õhtul: „Isjand, me täname Sind, et sa oled kinkinud meie ärkamise!“ Saal oli üüritud nelipühi laupäewani. Rauemaks ei wõidud seda saada. Pidime me nüüd järele jätma? Wõisime me seda? Seal tuli otse õigel ajal telgimisjont telk, et wõtta wastu meie äratuskoosolekud.

See oli imelik nelipühi; mida tohtisime pühitseda. Paljud hinged tulid usule. Wilt näitus kohe. Seal olid inimesed, kellede südamed olid koormatud walewandega, ja nüüd otjustasid endid anda üles kohutule, et wabaneda needest, mis takistas neid rahu leidmast. Seal olid abielurikkujad, kes olid elanud pattudes ja häbielus, ja nüüd tundsid jälkuft patu wastu. Seal olid ka lapsed, kes tahtsid wara anduda Jumalale, et pühitseda kogu elu Salla.

Kui mõeldi, et see on nõnda ainult nelipühil, siis osutus see arwamine õnneks ekslikuks. Mõõdus nädal nädala järele. Õhtu õhtu järele täitus telk, õhtu õhtu järele tulid inimesed usule. Muidugi ei olnud puudu ka arwustajaid. Nad ütlesid, see ei olewat sugugi ärkamine. Ilmus laimukiri „segaduste“ üle. Kirjutati ja räägiti, meie olemat „teinud“ ärkamise. Ah, ma soowiksin, et wõiksin „teha“ selliseid ärkamisi! Teeksin neid igalpool, kuhu lähen. Kui ma tänapäew, 20 aasta pärast, kohtan inimest, kes elasid kaasa seda aega, siis järelewad nende filmad ja nad ütlewad: „Jah, see oli imeauuline aeg!“ Muidugi jääb seisma ka sõna Heseek. 47:11: „Nende muda ja sombiaugud, need ei saa küll terweks, neid jäetakse soola kätte.“ —

Kui palju tööd oli tol ajal! Millised ebatruu-

dused jälle tehti heaks. Lepiti üksteisega, wana tüli maeti maha. Uskmatud ja teotajad wõideti, sageli niifugused, kes olid tulnud telki segadust tegema. Aga Püha Waimu wägi oli nii suur, et nad wõideti, ilma et oleksid saanud teostada oma kawatsusi. Sama, mida me elajime läbi Mülheimis, kogesin ma sügijel Blankenburgi konverentsil. Ka seal puhus ärkamistuul. Konverentsil oli nii palju wõõraid, et wana saal ei suutnud mahutada kõiki külalisi. Korraldati paralleel koosolekuid raekojas. Ma mäletan weel selgesti üht sellist paralleel koosolekut, milles kõneles pastor Dollmann Wandesbeckist. Ja kõne tekst Dosea 5:15 „Ma tahan tagasi minna oma paika, kuni nad oma süüd tunnemad, ja minu palet otsivad.“ Kui ta oli weidi

kõnelnud, küsis ta kõnes, ilma et oleks oodanud wastust küsimisele. „Noh, tahad sa tunnistada oma süüd, wõi peab Jumal äre minema?“ Seal tõusis äkki keegi püsti ja ütles: „Ma tahan tunnistada oma pattu.“ Ja ta tunnistaski oma patud.“ Dolmann ootas, kuni ta lõpetas rääkimise. Kui ta aga tahtis edasi kõneleda, tõusis teine hing üles ja tunnistas ka oma patud. Ja nii kestis edasi. Lõpuks istus Dolman maha. Keegi teine oli sõna wõtnud ja kõneles wõimsalt hingedele. See oli Püha Waim.

Millised imelikud ärkamised kinkis Jsand neil päewil! Ma austan Jumalat, et tohtisin kaasa elada aulisti asju, mida tõi aasta 1905.

„Heilig dem Herrn'ist“ Joh. Sarow.

Mees, kes ei wärisenud kellegi ees.

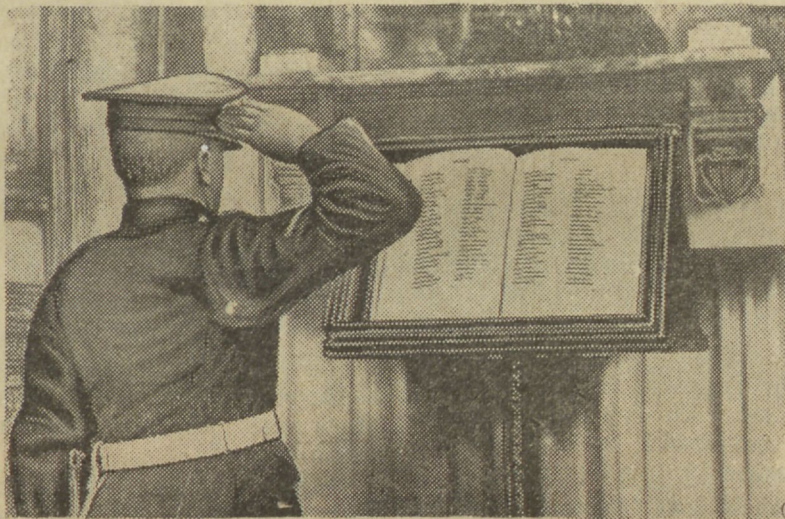
Jooni Shotimaa suure reformaatori John Knox'i elusi.

Reformatsiooni laine, mis omal ajal liikuma hakkas Lutheri, Husi, Witleffi ja Kalwini läbi, äratas üles katoliitsmismis ja enesedigufes magawaid rahwaid. Piibel oma tõdedega toodi wälja rahwale ja elawamalt endisest tõsteti üles õndjaks saamise küsimus. Siin pidid inimesed otsustama. Sündisid tormid ja sõjad selle tagajärjel rahwaste seas.

Katoliitu kirik on kuulsaks saanud oma inkwiisitsiooni-kohtutega. Oma lehekülgi on ta määrinud tuhandete, isegi miljonite märtrite werrega ja neid põletades tuleriitadel walmistanud ohwrisuitsu Jumalale. Läbi selle jumalateenistuse suurepärase lau-lude, palwete ja liturgia tõlawad ilmsüüta usukannatajate waluhüüded piinapinkidelt. Märtrite veri on ristusu parim seeme. Need wäikesed kannatajad — eelkäijad nägid nüüd oma külwist tõuswat wilja.

Suure wisadusega sõdis Rooma selle laine wastu, püüdes igapidi kustutada ärkamistuld wandefirjadega ja märtrite werrega. Kuid ärrganud inimeste ja rahwaste südametunnistus ei hoolinud sellest, ei kohkunud, kui tee wiis neid ka üle tuleriitade.

Süüski wajab sarnane heitlus mehi, jumalamehi, kes on walmis astuma ette otja ja julgustades argu, äratades magajaid Joosua kombel wõidule wiima Jumala wõitlust.

Surnud kangelasi austamas.

Londoni peakirikus on raamat, kuhu on kantud ilmasõjas langede Inglise sõdurite nimed. Igapäev on pandud välja aukaraul seal juures ja igapäev pööratakse uus leht ning austatakse selliselt surnud kangelasi.

Milline on küll see au, kui kord tapetud Talle eluraamat avatakse, kuhu on märgitud nende nimed, kes on andunud Temaile ja käinud kartmata võitluste palavust, Tema järel läbi raskuste, isegi märtrisurma. Need on õiged kangelased, sest nad on astunud võitlejate ridadesse wabatahtlikult, kuna sõdades sünnib see sunniwiisil.

Kui raamatud avatakse, kas leitakse ka sinu nimi seal? . .

Loomulikult ei wõi ta sarnases seisukorras jääda oma kohale ja on seepärast sunnitud jätma linna ja maa ning leiab pelupaiga Lõuna-Shotimaal kodukooliõpetajana Duglase perekonnas. Kuid mõne aja pärast, jälgides oma peremehele, kes ühines St. Andrews'i

Sakamaal oli selleks Martin Luther, Inglismaal Witleff ja mõned muud ning Shotimaal John Knox. (loe: Dõhon Kõks.)

John Knox sündis 1505. a. Haddingtoni lähedal. Õppis Glasgows ja St. Andrew'sis ning määrati wiimaks filosoofiaprofessoriks ja kuni fanoonilise eani preestriks.

Hoolega uuris ta pühakirja, kuid selle kõrwal ka Hieronümuse ja Augustinuse kirju. Sarnane uurimus kui ka mitmete protestantlikkude õuejutlustajate, eriti aga Wifhardi jutlused ning märtrisurm said tõukejõuks uuele elule ja teele. Taft saab weendunud ewangeeliumiusuline.

losfi mõisnikkudega, läheb sellega ühes mainitud losfi (1547. a.). Warsti walib fogu losfi garnison ta oma waimulikufs. Siit peale pühendab ta reformatsiooni kuulutusel, milles töötab järelejätmata oma elupäewad.

Kui losj Brantfufe abiwägebe toetusel samal aastal wõidetakse regendist, satub Knoy ühes teistega wangi ja saadetakse Brantfufe galeeri sunnitööle. See ei rõhu teda, waid ta kirjutab sel ajal oma usutunnistuse ja õpetuse.

Edward VI hoolitsusel wabastatakse ta wangist. Kaks aastat töötab ta jutlustajana Berwikis, määratud Inglise walitfufe poolt. Siin töötab ta kaasa Inglise kiriku palweraamatu „Common prayer book“ kokkuseadmijel, tõrjudes sealt wälja mõnedki katoliiklikud õpetused.

Warsti wõiks ta juhtiwaks waimulikufs tõusta Inglise kirikus, kuid ta lükkab põhimõtteliselt kõik ettepanekud tagasi.

Maria Tudori troonile astumisel ei wõi küsimusjegi tulla ta edaspidine kodumaal wiibimine. 1554. a. läheb ta Schweitzi Genfi. Kohe pärast enda lahkumist annab wälja kinnitawa kirja reformatsiooni kuulutajatele Inglismaal, kus neid julgustab truufs jääda reformatsioonile.

Genfis ajub ta ligidasse ühendusse Kalwiniga. Kalwini dogmaatiline suund wastab täielikult ta mõttewiisile, kuid Knogi oma ületab wiimase oma radikaalsufega kommetewastajuses, ning leiab õigustatufs relwade tarwituse ja ilmliku wõimu abi reformatsiooni kaitsjeks.

Genfist kutsutakse Knoy Frankfurti a Maini jutlustajaks Brantfufe põgenikkude fogudufele. Mõnede wastolude tõttu pöörab ta jälle tagasi Genfi.

Wahpeal oli Shoti walitus läinud kuninganna Maria Gis'i kätte, kes suhtus protestantidesse heatahtlikult. See wõimaldas Knoy'ile paraja filmapilgu 1555. a. tagasi pöörata kodumaale, et reformatsiooni kasuks töötada, mis edeneb sellest ajast jaadik hoogsalt. Kohe nõuab Knoy, et protestandid keelduksid igajugusest ebajumalate kummardamisest s. o. katoliitsmisist.

Jälle on ta sunnitud lahkuma kodumaalt ja pöörub tagasi alles 1559. a. Wahpeal olid 1557. a. reformitud usulised asutanud koondise nimega „Kristuse jelts“, walitsejate wägiwalla wastu, et kaitseda oma jõu ja eluga usupuhastust. Kuid et kuninganna ei tahtnud sellest midagi teada, siis astusid mõlemad parteid üksteise wastu wälja, walmis omawahelisele sõjale. Knoy'i jutluse mõjul peetud Petris 1559. a. pääsis dieti torm lahti. Kujusid purustati ja kloostreid lõhuti ja kirikuwarandused jagati waestele; kuigi see mäs ta eesmärgiks polnud, leidis ta selle siiski Jumala õige kohtuna.

See oli põnewamaid ja töörohkemaid aegu Knoy'i elus. Seejuures ei hoolinud ta pörmugi sellest, et ta pea eest oli tasujumma määratud. Koduõda lõppes 1560. a. usupuhastuse wõiduga. Paawsti walitus kuulutati kütutatufs ja presbüterlik kirik wanemate ja finodiga seati Shotimaal sisse. Knoy'ile anti esimene waimulik koht Edinburgi St. Giles'i kirikus.

Nii oli Knoy wiinud läbi usupuhastuse suure energiaga ja tulidufega. Kartmata kuulutas ta Jumala tött ja noomis pattu. Inimesed kohkusid ja wärisefid ta koosolekuil selle jumaliku wäe mõjul tabatud Jumala sõnast. Need kuulutused sünnitasid wõimsaid äratuslaineid, sest nende taga seisis tõsine palwemees ja hing, kes otfis ainult Jumala au.

Noore kuninganna Maria Stuarti troonile ajudes tahtis see jälle tuna sisse katoliitsismi ja kerget ilmlikku elu. Knoy ei kartnud kantslist awalikult kuninganna elu ja tegusid laita. Kord kui Knoy'i noomiwad sõnad olid wäga pahandanud kuningannat, audis wiimane käsu talle kohe maha panna ameti. Knoy tuli kuninganna eestuppa weel uufi käste saama. Seal hakkas ta õuedaame, kes toredais ülikondades toas istusid, noomima oeldes: „Kenad neiu, kas ei oleks niisugune elu, kui teie elate, tõesti päris lõbus, kui ta ikka ühtewiisi edasi kestaks ja kui meie lõpuks wõikfime saada taewasse sellise toredufega! Aga enne, kui seda märkegame, tuleb armuta surm ja langeb meie peale küsimata, kas seda tahame wõi ei. Ja siis algawad ilged usfid oma tööd selle liha kallal, olgu ta nii ilus ja õrn kui tahes, ning ma kardan, et waene hing on jõuetu, ja ühes ei suuda wõtta ei kulda ega hõbedat, ei tupsusid ega helmeid ei ka kallistiw.“

Selle kõne peale puhkes kuninganna nutma, kuigi ei parandanud oma elu ja kaebas isegi Knoy'i kohtusse. Kuid kohus mõistis Knoy'i õigeks, Maria aga oma kergemeelsete nõuandjate mõjul kaotas krooni ja elu.

Saabus ka selle wakra usuwõitleja ja kartmata jumalafõna kuulutaja eluõhtu. 1572. a. suri suur Shotimaa usupuhastaja kindel ja truu omas usus, mille eest sageli kaalule oli pannud oma elu. Surmawoodil tunnistas ta, et ta kunagi inimesi pole wihanud, kuigi on pidanud kuulutama nende wastu Jumala kohut. Wihamud on ta ainult pattu ja otfinud kõigest wäest, kuidas wõita hingi Kristufele.

Ta puusärgi juures ütles uus walitseja: „Siin hingab mees, kes elades ühegi inimese palge ees pole tunnud hirmu.“

Kaugele ulataw on Knoy'i kuulutuse ja töö mõju. Weel tänapäewgi on Shotimaa usulifelt paremas järjes kui teised Britannia maakonnad.

Ka meie aeg, lihahellitamise ja soodomlik ajajärg tarwitab sarnaseid mehi. See on meie kõlblikult kokkwarisewa ja mädanewa aja kisenaw tarwe. Olgu meie palweks: Jumal saada meilegi mehi kui Knoy, kes ei karda tunnistada sinu tõde ja kohut patu üle! Jumal ärata weel su rahwast ja würste su rahwa keskelt!

Jumal wajak mehi ja naifi. Kui sarnased Piüha Waimu wäega täidetud julged inimesed tööle asuwad, peawad wärisema saatana kantsid ja sündima waldawad ärkamisef.

Meie ootame ärkamisi ka meie wäikesel kodumaal, mis uuendaks elu ja päästaks meie hukkuwa rahwa. Kuid kus on need, kes astuksid liikumise etteotsa?

Nineil P. Sink.

Viimane võimalus.

K. Sinik.

Agni laskis vajuda raamatu ja vaatas välja sügisaeda. Külmile, vihmaseile päevile oli järgnend esimene hele, päikseküllane päev. Puud kolletasid juba. Kaskede rohelusse oli sügis poetand kollaseid niite. Veretasid vahtrad, haabadegi värisevad lehed olid muutund roostevärviliseks.

Peenrail õitsid astrid ja muud sügislilled kirevas värvikülluses. Oli sügis, millist Agni oli eriti armastand.

Ta naeratas kurvalt. Jah, olles noor, ja kandes kevadet hinges, meeldib ju ikka sügis oma

Ja mida nõrgemaks ta muutus, seda suuremaks kasvas lootus tervenemisse.

Palgeil hõõguvad punased täpid — unistas ta elust ja tervenemisest. Rutates lendavate sammega haua poole rääkis, kuis andub oma lemmikunstile — maalimisele, niipea, kui paranebervis . . .

Kord oli Agni püüdnud rääkida talle rahust, mis Jumalas — ent sellest ei tahtnud kuulda haige.

Ta ei tahtvat teha tegemist selliste asjadega — nii noorelt.

Sügis.

Volkov.

Ootamata saabub ka paljude noorte elus sügis. Haigusest maha murtud põevad mitmed elu paremais aastateis maas haigevoodidel. Juba varakevadel võivad närbuda meie elus lilled ja mulda langeda sügislehtedena kõik meie paremad unistused ja lootused. „Suralaps on inimene“ — seda peaks meile meelde tulema sügis oma surmale suikuva eluga.

melanhoolsusega. Nii hea on unistada siis... Ent nüüd rääkis sügis sootuks teist keelt. Närbumisest, kaduvusest rääkis ta nüüd. Ja ometi oli selleski — rahu.

Pilgud unistavalt kiindund aeda, istub Agni tundes imelikku rahutust ja tuska. Ta oli luband küllastada täna Ollit, oma sõbrannat, keda tundis ju lapseast.

Too oli lootusetult haige — tiisikus. Vist oligi see viimane sügis, sel kahvatul, õrnal Ollil, kes ikka nii haiglane olnud — juba lapsena.

Ehki teda helliteti, hoiti, kustus ta elu siiski küünlana.

Haiguse möödudes tahtvat ta elada, elada enne. Mitte nii, kui Agni, pöördes selga isiklikule õnele . . .

Ja Olli ema, kes piinlikult valvas seda, et ei räägitaks ta lapsele midagi, mis võiks erutada viimast, keelas haigele rääkimise selliseist asjust.

Ainult roosilises valguses oli harjund Olli nägema elu, vanemate hool ja armastus kõrvaldasid ta teelt kõik ebamugavused; nüüdki püüti talle näidata kunstlikult rõõmsaid nägusid ja rääkida ainult pääliskaudseist asjust.

Seepärast oli Agnile too küllastus igakord nii raske . . . Oleks Olli olnud terve, siis ta oleks

loobund ehk teda külastamast, ent nüüd, kus ta haige oli, ei võind jätta sõbrannat üksi.

Agni hinge valdas lõpmata kurbus ja kahjutunne nähes sõbrannat lootusetult lähenemas hauale. Ta tundis, et peab rääkima, ja ometi oli nagu seot.

Kui tihti oli läind haige juurde kindla sooviga rääkida talle igavesest jumalikust armastusest, paluda, et mõtleks Olli pisut ka oma hinge vajadusile ja — tulnud ära, kurb ja õnnetu, sest ikka oli midagi segavat. Talle anti mõista, et „sellist juttu“ ei taheta kuulda. „Issand, anna mulle jõudu,“ ohkas Agni südamest, „ära lase surra Ollil, enne kui leiab Sinu“ . . .

Ta pani käest raamatu, riietus ja astus aeda, Murdis ilusamad sügislilled, et viia Ollile.

Ärras tunne valdas teda, murdes omi lemmitkuid. Tuli meelde samasugune silmapilk mõni aasta tagasi.

Oli samasugune vaikne, kolletav sügispäev. Õhetavate paledega oli kummardund üle peenra, murdes mõne astri.

Ta ei olnud üksi. Oli Olli ja — — Eerik, viimase vend . . .

Tundmatud olid veel Agnile eluvalud ja hädad, aga ka suurim õnn, mille saavutas leides Önnis-tegija.

Kui ammu oli see kõik . . . Ei, ta siiski ei igatse tagasi noid aegu — kui praegu seisaks valikul — kõhklemata läheks sama teed — jah sama teed . . .

* * *

Emä ise avas ukse.

„Üsna hää, et tulid,“ ütles ta: „Olli oli juba rahutu, ta ootas sind. Ta on täna palju tervem, palavikku põlnud pea sugugi . . . Kui see haigus viimaks siiski pööraks, ja mu vaene laps paraneks . . . Arstidki võivad ju eksida mõnikord . . .“

„Arstid võivad vähe, elu ja surm seisab Jumala käes,“ ütles Agni tõsiselt. „Jah, Jumal võib ju küll tervist anda, olen Teda seepärast palund,“ ütles ema, — „ära sa Ollile siiski hakka rääkima seal patust, surmast ja nii . . . Ta vaene laps pole ju elus midagi halba teind, küll ta taevasse saab, kui sureb“, lisas silmi pühkides.

Agni oleks tahtnud rääkida veel vana inimesega, aga tundis, et ta sõnad mööduksid mõjuta selles „oma usus“ nii kindla vanakese kõrvust.

Juba seisis ta saaliuksel, mille ema oli lükand ruttu lahti, nagu kartes, et Agni jätkab „sellist juttu.“

Olli istus saalis mässituna sooja salli, lehitse-des laualt mõnda albumit.

Agni tulles rõõmustas ta lapselikult lillist. Seadis nad vaasiga enda lähedale lauale . . .

„Vaata, ema, kui ilusad,“ ütles õnnelikult. Ta oli üldse väga elav; praegu näis tõesti tervemana päikesepaistelise ilm oli tallegi toond hea tuju.

Emä lahkus saalist, jättes sõbrannad mõneks viivuks üksi.

„Tead sa, Eerik tuleb koju. Vist mõne päeva pärast juba,“ ütles Olli ja vaatas teravasti Agnile silmi.

Hele puna tõusis talle põski — see tuli ootamata.

„Ei, ma ei teadnud,“ kogeles ta. Siis kogudes end ütles tasa: „Meie vahel on ju lõpetet kõik, sa tead Olli?“

„Jah, tean, tean,“ ütles haige kärsitult, „aru ei saa ma sellest põrmugi, kuna te mõlemad armastate teine teist.“

„Ma ei või siduda oma elu Eerikuga, kuigi armastan teda. Sa ju tead miks. Olen püüdnud selgitada omi vaateid selle asja kohta sulle tihti. See oleks tema ja ka minu õnnetus.“

„Sa nimetad Eerikut ja mind uskmatuks, eks?“ ütles haige torkavalt, siiski, me pole ju ka pagana-d. Palumist ei keelaks Eerik sulle, samuti palvelas käimist. Vist ei armasta sa teda küllaldaselt, see on põhjus,“ lisas lapsejonnakusega. Agnile tegid Olli sõnad valu, kuid ta otsustas vaikida. Ju küllalt oli ta seletand Ollile, miks loobub Eerikust. Asjata oleks siin veel seletus, ta ometi ei mõista.

„Mängi mulle midagi, palun,“ ütles haige viivu aja pärast.

„Kui lubad, laulan sulle ühe ilusa laulu hääst karjasest, kes jättis oma karja, et otsida kadund tallekest? See on ilus laul, ma laulan ta sulle õige tasa,“ lisas, sest Olli närvid ei kannatand muusikat.

Haige mässis end tugevamini salli, nagu oleks tal külm.

„Palun,“ ütles ainult.

Örnalt libisesid Agni sõrmed üle klahvide.

„Kõrves üheksakümmend üheksa lammast sõivad rahulist,“ laulis ta mahedal kõlaval häälel.

Haige oli silmad sulend, kergelt värisesid ta riipsmed, neis hiilgas äraandlik pisar . . .

Laulu lõppedes tänas Agnit südamlikult. „See oli ilus laul ja mul oli hea kuulda seda,“ ütles ta.

„Olli, armas, kas ei tunne Sa, et oled ka kadund lammas, keda otsima on tulnud karjane? Oo, kui Sa teaksid, kui hää on nii — Tema õlal puhata . . . Lase end leida, Olli, mu armas . . .“

„Ma ei saa aru sellest,“ ütles haige nõutult.

„Palu, et hää karjane võtaks sinu kui oma tal-lekese vastu . . . Palu ja usalda Teda. Ta ju otsib eksind tallekesi, et kanda neid koju oma õlal . . . Kui sa tahad vaid.“

„Jah, laulus oli see nii ilus,“ ütles haige, „ja hää oleks ju ka, kui mind keegi nõnda kannaks. Tugevail kätel läbi valude ja raskuste. Emä on hää, aga ta ei või mind mitte alati aidata. Tihti valutab mul süda ma isegi ei tea mis pärast. Ennem seda ka ei olnud, aga nüüd viimasel ajal vahest.“

„Ah, kui ma terveks saaksin nagu sina,“ — — ütles äkki, „nüüd ei tohi ma millegagi end erutada, ei pea üldse mõtlema kurvile asjule. Kui ma terve oleksin, siis mõtleksin ju ka rohkem selle pääle.“

„Sa ei pruugi ise mõelda, ega midagi teha, usalda end ainult Hää Karjase hoolde. Palu teda,

Ei tahaks tingimatult ühineda selle ütelsega. On võimalik, et üksikjuhtumistel on wastrahast enam õnnistust kui kuldfronidest.

Suurima misjoni korjanduse sain kord Riias: kopikase wastraha. See oli mäsitud paberitükisje, millele oli kirjutatud: „See on kõik, mis mul on.“

Jumal ei ütle armastawat paljuandjat, waid rõõmust andjat. Kuid iga annetus peaks olema „ohwer“: ohwer on annetus, mis on läinud maksima midagi, annetus armastajalt armastatawale. Ohwer maksab midagi. Kui jageli kuuled ütlevat: „Selle wõin anda muretult, jellest ei ole mul kahju.“ Millest ja ifegi midagi ei pea, ei wõi olla ka hinnaline Jumala ees.

Meie peame õppima „ohwrit“ tooma. Andmist tuleb õppida. Jeesusel oli wiifits jageli welda: „Õndsam on anda kui wõtta.“ Meie Jumal on helde andja. Temalt tuleb iga hea and. Tal on rõõm anda. Me oleme Tema lapsed, kuninga lapsed ja kuninga lapsed annawad kuuinglikult.

Kõik warastatud on roojane Jumala ees. Kui midagi kinni peetakse selle õigelt omanikult, põhjustab see roojust. Kui Jisraeli mees pidas omale, mis oli Jumala, tõmbas ta needuse endale. Mal. 3: 8—9.

Sellele, kes tahab õppida andmise eesõigust, sellele on kümnisraha ütlemata jobjw. Meie petame iseendid kergesti ja arwame andwat rohkem kui tegelikult anname. Selle ekstituse hoiame ära kui meil on „kümnisraha.“

On palju kergem arenedä rõõmsaks andjaks, kui omandad kümnisraha. Kui mult palutakse jamal päewal faks wõi kolm korda awitamist, on hädaohht, et kolmas palwe ei saa osaks enam nii sõbralikku wastuwõtmist, kui esimene ja teine. Hoopis teine on asi, kui mul on kümnisraha; siis ei anna me enda rahast. Kümnisraha teeb andmise hoolsamaks. See on näilikult wastolus eelmise ütelsega. On iseendast selge, et meie hoolde usaldatud waraga oleme etterwaatlikumad ja hoolsamad kui me oma wara suhtes. Saggeli on palju kergem anda kui wõtta. Mulle pole see suur asi, kui annan ufel seiswale töölisnoormehele mõned margad; pääsen taft siis kerge waewaga lahsti. Kuid kas tahab Jeesus, et nii annaksin?

Kui mul on kümnisraha, ei ole raha minu, waid Jumala ja ma pean seda hoidma talle oma parema arusaamise järele. Siis wõib juhtuda et nüüd keelan, mida enne oleksin annud, wõi annan, kus enne poleks nõus olnud.

Ei ole kuulnud kunagi, et keegi oleks saanud wae-seks kümnise andmise pärast. Täis küsi rikastub. Kes kassinasti külwab, see ka kassinasti lõikab ja kes õnnistust külwab, see ka õnnistust lõikab.

Kusagil Lõuna-Ameerika linnas oli õpetaja pidanud misjonijutlust. Ta tundis teinud olewat tühja tööd, et soojendada kuuljaid sellele jumalariigi tööharule. Rikas pangaomanik oli juba mitu korda salaja waadanud oma kella ja suurtaupmees, koguduse helde käega annetaja oli kindlasti haigutanud taskurätiku warjus. Maha rõhutuna lõpetas pastor jutluse ja asetüs altari ette wastu wõtma andeid.

Jgailks pani midagi korjanduskarpi, nii kui hea komme nõuab. See kuulub ju üks kord kirikuskääimise hulka. Kiriku lõpul istus wäike wigane laps. Tema

südame oli õpetaja jutlus sütitanud. Ta oli näinud kirikus Ühte, keda keegi muu ei näinud, ifegi mitte õpetaja kõrges kantslis. Ja nüüd tundis laps, et selle olewuse filmad, need imelised filmad, olid temale pöördud. Ta ei wõlnud sõnagi — ei ju kirikus räägita, loodetawasti ka mitte Ameerikas, kuid Ta filmist lugedes tütarlaps küsimuse: „Seda tegin ma sinu eest, mida teed sa minu eest?“

See oli filmade kõne ja Nelly filmad wastasid wäga selgesti: „Jssand, mul pole ju midagi Sulle anda!“

Seal näis, kui oleksid need filmad pöördunud Nellylt ära ja waatlesid nüüd mõlemad karke, mis olid asetatud pingi wastu. Ja asjata püüdis Nelly saada Ta waadet endale. Ifka waatasid need filmad karke. Kuid kargud olid Nelly armsaim omadus: sünnipäewa kingitus koguduse liikmetelt. Enne pääses ta wälja waid siis, kui keegi oli nii lahke ja sõidutas teda ratastoolis; nüüd wõis ta teiste abita minna, kuhu soowis — ifegi kirikusse.

Silmad, need suured, sügawad filmad olid weelgi karkudele kui naelutatud. Kargud olid nii sulgkerged; teisi seesuguseid ei saanud kogu linnast.

Wäike süda puperdas. Kas siis need suured, sügawad filmad ei waatagi enam temale? Nelly wõiks ju siiski hästi sobida neist asjuft Demaga.

Mees korjanduskarbiga tuleb ifka lähemale, wiimaks sellegi pingi kohta, kus Nelly istus, Nelly karkudega. Ta nägi Nellyt, kuid seda Wõõrast, suurte filmadega ta ei näinud. Wäikesed lap'ed näewad Teda kergemini kui suured mehed, paremini pealegi kui kiriku wanemad mustades kuubedes ja walgete lipsudega.

Ja siis sündis midagi imelikku. Kui mees tuli korjandustaldrikuga Nelly juurde, pani laps kargud, need sulgkerged kargud taldrikule. Kuid nüüd ei olnud enam need filmad kindunud karkudesse waid Nellysse ja mida nad ütlesid, seda mõistis Nelly üffi.

Kuid siis nägid ka teisedki kirikusolijad imelist wõõrast, nägi ifegi walge lipsuga meeski.

Ja kui ta astus altari juurde taldrekuga, hoides teises käes karke, siis nägid ka weel mõned muudki neid sügawaid filmi ja teadsid nüüd, miks Nelly oli pannud kargud taldrekule.

Ja pangaomanik pidi äkitselt pühkima otsaesist taskurätiga, ja õpetaja pühkis filmi ning sai uut julgust; ja kui suurtaupmees nägi Nelly karke wiidawat altarile, kirjutas ta paberitüki õpetajale, et tahab tagasi osta Nelly kargud saja krooni eest ja kinkida need talle tagasi. Pangaomanik pani ette teha uut korjandust. See küll ei olnud seadusepärane, kuid pandi ta siiski toime. Paljud andsid rohkesti ja rõõmsalt, kuid kõige rohkem oli siiski annud Nelly oma karkudega. Onnistegija oli tarwitanud teda, et süüdata tuld koguduses ja selleks kõlbame wast siis, kui Jeesus on süüdanud tule meie oma südames, nii et see hõõgub armastusest Päästja wastu.

Wäike Nelly ja Jisraeli lapsed, kes kandsid omi andeid wabatahtlikult Jssandale, ei jäänud sellest wae-semaks waid said rikkamaks.

Jeesus ütleb, et me ainult seda hoiame alles, mida anname teistele, ja kaotame selle, mida tingimata tahame alal hoida. „Sing, kes rohkesti annab, wõtab rammu, ja kes teisi karastab, seda karastatakse ise.“ Op. s. 11: 25.

Paluw ema.

Imelik looduse poole tõmbaw jõud hoowab igast paluwast emast. Orna ja armastust õhkuwa ema kuim piisar eestpalwealtaril ei jää wiljatuks. Ei isegi siis, kui paluja murratski maha surm. Maamulda pannakse küll paluw ema, kuid ta palweid ei saa fiiski matta. Need jääwad jälgima effiteedel kõndiwat last. Nad jälgiwad nii kaua, kuni wale kibuwitsne tee muutub liig raskeks — ja süda õhfab: „Jesand, aita!”

Kui palju noori, kes on läinud kodust maailma, arwawad küll, et on jätanud lema, ta manitsused ja soowid, kuid ei tea, et need fiiski jälgiwad talle kui wari! Kui raske on walu mitme ema südames! Ema palub — palub piisarail laste pärast. Lapsed aga õhtu teise järele lähewad waid omile teile. Maerdes wõib olla nad wastawad ema hoiatustele. Kuid neis waewades on waid ema usku proowitud, et igawiku kallis seeme orastuks taewa aus.

Alles wanemaks faades paljud paluwate emade lapsed märkawad, milline õnn oli see, et neil oli paluw ema.

Kuulus leidur Edison on öelnud: „Mu ema on teinud mu selleks, mida olen. Ta oli nii kindel minuist, tal oli nii piiritu usaldus minuusse, et tundsin sunnitud olevat täitma ta lootusi ja tajuma ta usku. Ei wõinud häbistada ta ootusi.”

Eestpalwes on salapärane wõim, mis wõib wastupanematult mõjuda sellesse, kelle eest palutakse. Kaugused ja olukorradki ei wõi seda takistada. Seejulgust wõitwat, hea poole sundiwat jõudu tundis kindlasti ka Edison.

Kui Abraham Lincoln waliti Ühendriikide presidendiks, öelnud ta: „Kõige eest, mis olen ja milleks loodan saada, wõin tänada üksnes oma ema.” Nii suuremeelselt on mitmed suurmehed rääkinud emast — paluwast emast.

„Kõik, kes kannawad krooni, on olnud enne ristijandjad.”

*

On nii kerge minna tantfima himudega, kuid kui see on kestnud nii kaua, et himud inimest tantfitawad — on see raske tantš.

Kierkegaard.

*

Mõned ütlewad: mine endasse, siis leiad r a h u. Kuid sellega pole veel kõik öeldud. Muud ütlewad:

On küll tõsi, et wastused wiibiwad mõnegi ema palweile, kuid see ei tähenda seda, et palwet ei oleks kuulnud. On öeldud, et tuntud ewangelist Dr. Torrey laialdast ja õnnistatud mõju wõib pidada ta ema eestpalwete otsekohejeks wastuseks. Sägawale patuporri oli wajunud Torrey enne pöörmist. Kihlweod, kaardi-mängud, tantšud ja teatris käimine oli ta rõõm. Rangefaelselt ta noore üliõpilasena kartis ja hoidus waimulikkudest koosolekuteft. Kuid warsti hakkasid ema eestpalwed mõjuma. „Minu hinges oli nälg, kuid

mida ma tegin? Kaputafin tõsised mõtted endast ja ruttafin tantšuteerutustesje. Milline hull olin ma!” ütles ta pöörmise järele suure hingede-wõitjana endast.

Kuid siis tuli aeg, millal kihwtikarika mahl hakkas südame-tunnistust põletama. Ühel ööl sattus ta koledasse meeheheitesje. Enesetappemõtted tulid südamesje. Kuid asjatult ta otfis öö pimeduses rewolwrit pesulapist, kus arwas selle olewat, et lõpetada nii rahutu piinarikka elu. Wiimaks wajus ta Jesanda ette,

Pärnu C. E-lased 5 aasta eest.

30 sept. s. a. pühitses ühing juba oma 10 a. juubeli päewa.

raske koorma rõhumisel — ja töötas Jesandale elama hakata. Küüid algas Torreys uus elu. Ja imelik — kogu aeg selles meeheheitlikus wõitluses olid olnud ligi truu ema eestpalwed. Käägitakse, et sel walurikkal ööl, millal Torrey tuli pöörmisele, oli ta ema samal ajal umbes 700 kilomeetrit eemal olnud põlwili Jumala ees ja palunud päästmist pojale.

Paluwaid emasid wajawad nii paljud meiegi maa kodud. Paluw ema, ole ja waid kindel, järeleandmatu oma palwes. Lase needki read, mida eestpalwete laps on kirjutanud, olla õhutuseks jätkuwale palwele. Lase Kõigewägewam sind kaswatada palwes, siis wõid ja kaswatada lapsi paludes ja saad näha sellest parimaid tagajärgi.

Drjö Mikkonen.

astu wälja enesest, püüa unustada end ja leida oma õnne lõbustustest. Seegi on wale. Sel teel ei wõi wabaneda isegi taudidest. Rahu ja õnne ei ole meis ei ka wäljaspool meid, nad on Jumalal, kes on meis ja wäljaspool meid.

Blaise Pascal.

*

Lõbustuste karika põhjas on kahetsuse trahwiraha.

J. D. Wallin.

Oli hoopis seahammas.

Mõningad ajad tagasi räägiti ajalehtedes ühest leidusest Nebraskas, Ühendriikides, nimelt hambast, mille abil teadusmehed lootsid väita, et enne seda inimsugu on elanud mingisugune inimese ja looma vaheline sugu. Kuid nüüd teatavad lehed, et hammas oligi vaid seahammas, missuguseid ümbruses on leitud hulgaviisi muude seajäänustega.

On imelik, et n. n. õpetatute, teadlaste hulgas leidub nii palju fanatismi. Teadusmehed peaksid kõige enam sellest olema vabad, sest need ju ei taha võtta vastu midagi sarnast, mis ei ole rajatud tõelikkusele. Kuid kui tuleb küsimus maast ja selle peal elavate olendite tekkimisest, tunduvad nad olevat meie aja suurimad fanaatikud. Leiavad nad hamba, lõualuu, hobusekajja, või selgroolüli, teevad nad kohe selle järelduse, et on leidnud n. n. „puuduva lüli“, mida nad nii kaua on otsinud. Kuid aina nad pettuvad oma lootustes. Selleasemel, et leidus oleks olnud mõni puuduv lüli,“ on see kuulunud mõnele tänapäeva hobusele, härjale, seale või nii edasi.

Arenemisõpetus algas arvamisega ja see lõpeb arvamisega. Kuulgem, mis tegi kuulus prof. Haeckel, et tõendada oma teooriat.

Prof. C. S. Longacre kirjutab sellest lehes *Watchman Magazine* (jaanuar 1928) järgmist.:

„Haeckel, kes oli Darvini usuline, tegi hulga leidusi, mis pidid tõendama Darvini teooriat. Neid leidusi väitis ta leidnud olevat maakera eri osadelt. Kuid seeaegsed Saksa teadlased ei olnud sellel määral kergeusklikud kui praegusaegsed teadlased näivad olevat. Nad palusid näha leidusi, millest päevapildid olid võetud. Haeckel keeldus. Leidused olla tema eraomadus, ütles ta. Uurimiskomisjon pandi asja selgitama. Lõpuks pidi Haeckel tunnistama, et tema leidused on valmistatud sobivalt oma teooriale. See on ta tunnistus Saksa ülikooli toimkonnale:

„Pea alandlikult tunnistama, et osa leidusist on imitatsioonid, järeletehtud osad, nimelt need, mis olid nii ebatäiuslikud, et neid pidi moodustama „puuduvaiks lülideks“ sobivalt meie hüpoteesile, oletusele. Tunneks end päris hukkamõistetuna seesuguse teo pärast, kui ei teaks, et sajad paremaid biolooge on teinud ja teevad samuti.“

Haeckel kuulati üle Jena ülikooli kohtu ees ja tema tunnistus on lehes „*Münchener Allgemeine Zeitung*.“

Liidujuhatuse otsustas omal viimasel koosolekul arvesse võttes meie liidu kassa rasket seisukorda, millest eraldi kannatab reisisekretäri kassa, korraldada asja parandamiseks teine ohvripäev selle aasta sees ja nimelt 20. novembril. Selle päeva sissetulek olgu pühendatud Issandale, tema suure töö heaks meie noorsoo keskel ja läheb reisisekretäri kassa toetamiseks.

Andmed, mida õp. Schürmann Eestis viibides esitas, näitavad, et iga C. E.-lane Saksamaal ohverdab kuus 6—12 Saksa marka s. o. ligi 6—12 Eesti krooni. Selle juures on neil veel sõjavõlg

On üldiselt tuntud tõde, et embrüodiagrammid, milliseid on, ei ole õigeid leidusi. Nad on osaliselt või täiesti mõttekujuiuse saavutusi.

Võtame näiteks pealuud New-Yorgi Hall of Man'is, missugused on korraldanud Henry Fairfield, Osborn The Museum of Natural History New-Yorgis. Need on moodustatud meieaegsete elajate ja inimeste leiust, niihästi Neanderthal-inimene kui Java-inimene ja muud leidused.

Ahvinimene on moodustatud neljast pealuu-tükist, ühest ninaluust ja ühest lõualuutükist ning tähtsad autoriteedid väidavad, et need osad kuuluvad eri elajale. Samuti on asi muude „puuduvate luudega. Tõsiasi on, et need luud puuduvad veelgi kõigist valedest hoolimata.

Need targad mehed pilkavad 1. Moosese raamatu loomiskirjeldust, nimelt seda, et Jumal lõi Eeva Aadama küljeluust. Kuid ise arvavad nad endit olevat täiesti õigustatud looma puuduvaid lüli vanadest lõualuudest j. m., et sellega ühendada inimsugu ahvisooga.

„Kiideldes endid olevat targad, on nad rumalaks läinud ja on kadumata Jumala au muutnud kaduva inimese, lindude, neljajalgsete kuju sarnaseks.“ (Rooma 1 : 22, 23.)

On kahju asi, et nii suured määrad arvamis-tööd „teadlaste“ keskel peetakse tõena. Ja veel kahetsemisväärilisem on, et paljud usuvad neid. See suur tung saada tõendusi, ükskõik mil viisil, arenemisõpetusele võib seletada ainult sellega, et meie suur vaenlane, sellesinase maailma vürst, on selle liikumise taga ja teeb kõik, et saaks selle abil inimesi ära jumalasõnast, mis selgesti õpetab, et inimene loodi Jumala näo järele. Selles ei räägita midagi „puuduvast lülist“, vaid ennemini sellest, et igaüks loodi „oma soo järele.“ Nii kui prohvet Eliase ajal peavad inimesed jälle valima seisukoha — kas Jumala vastu, või Jumala poolt. Önnis see, kes toetub jumalasõnale, mitte aga teadlaste valedele järeldustele. Nad saavad häbisse. Peab olema alandav selgusele jõuda, et nagu eelpool on jutustatud, on nii vaimustusega lauldud vaid seahambast. Kuid veel enam alandatakse nad viimsel päeval, millel Jumala muutmatu sõna lõplikult on tõestatud ja rebib katki nende valede ämblikuvõrgud.

„Suomen Viikkolehti.“

tasuda, mis raske koormana lasub rahva õlul. Meie aga oleme sunnitud olnud töös mitu korda juba tagasitõmbuma, oma kutsetöölised vallandama ainelistel põhjustel ja ometi elame viimaste võimaluste ajajärgus, kus hukkuv noorsugu vajab äratushüüdeid, ootab kes tuleksid neile rääkima Önnistegija armastusest. Et nad kord meie peale ei kaebaks meie ükskõiksuse pärast!

Iga C. E.-lane tundes selles oma eesõigust annetab rõõmuga.

Anded saata liitu sissemakstes postkontoris C. E. noorte Liidu jooksvale arvale nr. 30.

Juba Stockmayeri wälimus tunnistas, milliseist elukriisest ta pidi läbi käima, eriti ta kõhn nägu, millesse raskeimad mõitlused elu eesmärgi pärast olid sügawad waod künnud.

Kord jutustanud ta ühele oma sõbrale, et tal teatud elu-ajajärkes nii olewat olnud, nagu oleks ta põlmitanud aurukatla kaanel teadwusega, lasen ma waid pisut järele, tekib plahwatus, ma pean wastu pidama, kui see ka mu elu maksab. Sagelt ütles ta sõprade ringis: „Kui Jumal ei oleks mulle appi tulnud teatud olukordil üsna erilise elujõuga ülewalt pühapäigast, oleksin ma tingimata ära lõpenud.“

Keegi terawmeelne mees, kes oli üks aeg talle ligemal seisnud, pärast aga teist teed läinud, otustas ta üle järgmist: „Stockmayeri ellu on mõitlus selge ewangeelilise usuelu ja tumeda müstika wahel sügawad haawad lõõnud ja järele jätnud laiad armid.“ Me ei wõi sellele sõnale, nii kuidas ta on öeldud, alla kirjutada, aga me toetume sellele, kui ütleme „Mitte mõitlus ewangeelilise usu ja müstika wahel, waid mõitlus usu ja tahte wahel on talle lõõnud need sügawad haawad ja järele jätnud laiad armid.“

Milline tugew loomus tal oli, oleme näinud juba esimeses peatükis. Ta olemuses peitus ülemäära energiat ja algatuswõimet nagu mõnel titaanil. Ta oli sõna täielikumas tähenduses „tahte-inimene“, teo-inimene.“ Siin oli ta loomuse tugew, aga ka problemaatiline külg, siin leidusid need loomumeele kapid, milledest ta ülalpool räägib.

Ja siiseelu arenemine aitab selgitada wahet Jumalale täiesti andunud elu passiivsuse (tegewusetuse) ja miski titaani jõuloomuse ülima ühe keskpunkti ümber koonduma aktiivsuse (tegewuse) wahel.

See ei olnud ime, et Stockmayer noormehena nii meeleldi wäeteenistusse astus. Oma mõimete järele oli ta enam ohwitser, kui usuteadlane. Ta jutustas ise, et ta tol korral oleks jäänud meeleldi ohwitseriks, ja seda wõib suurema waewata uskuda, kui omatakse wõti ta isikusse.

Temas peitus julge, rüütlilik ettemõttlik waim, ja sõjawäe juhataja wahwus.

Selliseid inimesi wõib kuningas tarmitada. Letab nende energia õige tee, siis käiwad nad wägise taewariigi pääle ja kisuwad selle eneste poole. Need on isikud, mis on nikerdatud ühest puust Pauluse ja Lutheriga. Nad moodustawad Jumala rahwa ehte, paljude wastu, kes italg ei wõi mehituda ega waimustuda, millede puudub kombeline jõud, waadelda eneste usuelu rüütlikusena. Stockmayer on mõistnug oma piiblis „etteseatud märgi, üleweltse Jumala kutsumise wõiduani poole kiusamise“ peatükki (Wil. 3) ja ta wõiks õigusega öelda, et ta on saanud ses punktis Pauluse järelekäijaks.

Kes ristiusku otjustab harilikkude usklikkude masfi järele, wõib Goethega öelda: „Mul pole midagi wagaduse wastu, see on oma kohast mugawus.“ Kes aga waatab Stockmayeri ellu, wõib paremat õppida; sest ta käis kindlasti sõna järele: „Ja kui

Otto Stockmayer.

Jeefuse Kristuse tunnistaja ja järelekäija.

Alfred Rothi järele Joh. Sarow.

keegi ka mõitleb, ei saa tema mitte mõidukrooni, kui ta ei mõitle nõnda kui kohus on.“

Uga ta iseloomu jõud ja energia, mida ta tarwitas usumõitluses, pidi

Meistri sulatusahjus walusajamal kombel sulatatud saama. Mõndlik mees ütles kord oma elu lõpul: „Ma olen ikka wea teinud: kui Jumal kinkis mulle tüki uut ilmutust, mõtsin asjad oma kätte. Jumala Waimul on palju waewa olnud mind niikaugele wiia, kuni jätsin kõik asjad Tema hooleks, ja andusin sügawamalt Tema. Jumal on mind wiinud kohtust kohtusse, kuna mulle auliselt filmade ette seadis, kuidas Tema elus peab lihtsalt peab usaldama aast aastalt ja päew päewalt. Rahtu all, millest ta pidi läbi käima, arwas ta ikka sügawama kokkumurdumuse läbielamust, mille läbi õpetas Jumal tolle: „See ei pea sündima wäe ega rammu läbi, waid minu Waimu läbi,“ ütles wägede Jehoowa (Sakar. 4 : 6).

Sellest ütles ta kord:

„Inimsoo lunastuse ajalooos leidub aegu, kus taewariik kannatab wägiwalla all. „Kristija Johannes päewist siit saadik käiakse wägisi taewariigi peale, ja kes wägisi peale käiwad, kisuwad seda eneste poole“ (Matt. 11 ; 12). Nõnda on lugu iga hingega läbimurdmise aegadel ja tundidel, et peab wägisi peale käima. See maksab eestkätt pöörmise kohta. „Wõideldge,“ ütles Jhsand (Luuk. 13 : 24), „et teie wõiksite minna sisse kitsast määrawast.“ Uga ka neid, kes käiwad juba kitsal teel, wõiwad jõuda „pühitsust taga nõudes“ punktile, kus nad peawad wägisi peale käima, et murda läbi wabadusele.

See on kindlasti enam Jumala meele järele, kui Ta juba pöörnud lapsed tarwitawad oma terve tahtejõu selleks, et saata wälja kõik kõlblised pahed oma olemusest, kui et nad lasewad edasi stgida kõiksugu wigu ja segadusi. Kui tahame alistuda üksinda Jumala seadusele, muutuwad niisugused mõitlused muranguiks ja tekitawad lahutusi. Usuelu algusel tegutsenud ernematult segamini loomumeel ja arm, energia ja usk, omategemine ja jumaliku wäe amaldus. Üks näib nii teise sarnasena, ja ometi erinewad nad üksksteist oma olemuses, nagu taewas maast. Arm ja uus loomus on ülalt; loomumeel, energia ja omategemine on alt.

Neile, kes tarwitawad wägiwalda, et murda läbi maksku, mis maksab, punnib Jumal wastu, mida kauem, seda rohkem, nagu kord Jakobile Jakobit jõe ääres (1. Moos. 32 : 22—32). Jumal lasseb meid wõidelda tõstses õiglasest mõitluses, enne kui Ta kohtab meid isiklikult ja mõitluses Temaga murdub tükk meie loomulikust tahtejõust.

Paljud peawad, tungima läbi kitsast määrawast et tunda Kristust õigusena, ning nõnda puhastatakse ka usk õigel pühitsuse taganõudmisel omatöö mustusest.

Tahetakse puhtaks saada „kõigest liha ja waimu roojusest,“ tõugatakse end warem ehk hiljem asjade wastu, mis on juurdunud patu- ja surmaihuse, misjuures peab ootama, kuni sulawad kokku usk ja ootus.

C. E.-lase piiblilugemise teemiraamat.

Nov.	Wõitluses puhtuse eest!	2. Saam.	Detj.	Taalveti laul II	1. Kunn.	
	Wõitluses puhtuse eest! Kõlblasteem.			Taalveti laul II Paranda meelt, sest taewariik on ligi!		
12	E. Pea meeles oma kõrgeid ülesannet! 1. Kor. 6:12-20.	" 9.	3	E. Sägawusest hüüan, Issand, ju poole! Laul 130:1-8.	6.	
13	T. Põdra oma filmad ära! Matt. 5:28-30	" 10.	4	T. Ma ei ole midagi sinu ees! Laul 102:1-12.	7.	
14	K. Põgene kirjatuse eest! 1. Moos. 39:7-20.	" 11.	5	K. Sina aga oled mu abi! Laul 102:13-29.	8.	
15	N. Ole wali enese wastu! Op. s. 5:1-14, 21-23.	" 12.	6	N. Anna mulle andeks mu eksitused! Laul 51.	9.	
16	R. Soia halwa lõpruse eest! Op. s. 2.	" 13.	7	R. Sinu wiha teeb mind haigeks! Laul 38.	10.	
17	L. Palwe annab wõidujõudu. 2. Moos. 17:8-16.	" 14.	8	L. Halasta mu nõrkuse peale! Laul 6.	11.	
18	P. Walwa ja palu! 1. Kor. 9:24-27. Ev. 6:18.	" 15.	9	P. Sinu peale ma üksi lootan! Laul 143.	12.	
	Surnupüha.			Taalveti laulud III Tema on meie abimees.		
19	E. Kes teab, kui ligi on mu ots! Laul 90.	2. Saam. 16.	10	E. Abimees. Laul 18:1-37.	13.	
20	T. Neg mööduv, tuleb surm! 1. Moos. 47:7-10, 27-31. 49:29-33.	17.	11	T. Ta faitseb meid waenlaste eest. Laul 124.	14.	
21	K. Ära lase mind loobuda meelepahandusest. 2. Saam. 12:1-14.	18.	12	K. Ta hoiab meid õnnetuse eest. Laul 4.	15.	
22	N. Enne pööd wõib kõik muutuda! 2. Taan. 5:1-30.	19.	13	N. Ta jaabab meid läbi päewaste wõitluste. Laul 5.	16.	
23	R. Issand, õpeta mind alati mu otja meeles pidada. Laul 39.	20.	14	R. Ta hoiab meid kurjuse wõimu eest. Laul 12.	17.	
24	L. Luba mind aeglasti mu maja korraldada! Jef. 38:1-22.	21.	15	L. Ta päästab me hinge. Laul 116.	18.	
25	P. Palun Sind Kristuse mere pärast mu lõppu hästi teha. Laul 88; Hebr. 7:23-28.	22.	16	P. Ta kingib meile ilusa päranduse. Laul 16.	19.	
	Taalveti laulud I			Taalveti laulud IV Tagasi tulew kuningas.		
26	E. Ta tuleb kuningana. Laul 24.	2. Saam. 23.	17	E. Jeesus, igawene kuningas. Laul 2.	20.	
27	T. Ta tuleb Jumala au kuulutama. Laul 22:23-32.	24.	18	T. Kuninga tee läts läbi alanduse ausje. Laul 8.	21.	
28	K. Ta tuleb walmis kannatama. Psal 31:1-14.	1. Kunn. 1.	19	K. Tagasitulew kuningas on headus ja halastus. Laul 36.	22.	
29	N. Ta tuleb walmis jurema. Laul 22:1-28.	2.	20	N. Tagasitulew kuningas on kuningate kuningas. Laul 47.	2. Kunn. 1.	
30	R. Ta tuleb walmis wõdaste patte kandma. Laul 99:2-22.	3.	21	R. Tagasitulew kuningas on wõitja. Laul 68.	2.	
	Detj.			22	L. Tagasitulew kuningas on kohtumõistja. Laul 7.	3.
1	L. Maailma seisuford karjub tema tulemise järele. Laul 53.	4.	23	P. Tema filmad näewad terawalt. Laul 11.	4.	
2	P. Igatsedes ootawad ta omaksed teda. Laul 80.	5.		Mida jõulud töid.		
			24	E. Jumalapoeg. 1. Joh. 4:9-21.	5.	
			25	T. Patuste õnnistegija. Matt 1:18-23.	6.	
			26	K. Pattude häwitaja. 1. Joh. 3:1-5.	7.	
			27	N. Päästja ja abimees. Saf. 9:9-17.	8.	
			28	R. Lahtus ja heldus. Tiit. 3:4-7.	9.	
			29	L. Kuningas ja Issand. Miita 5:1-3.	10.	
			30	P. Lunastaja. Tiit. 2:11-14.	11.	

Teen odawasti ümber siid-, samet-, nahk-, wilt- ja õlg-
kübaraid.

Wõtan ka nute jaoks tellimisi wastu kõik suguste moodjate wormide järele; on suurel arwul walmis mudelid ja moelehti.

Õde G. Grepp.

Tallinna, Wana Kalamaja t. 27

O. Ü. Debora. Tallinna, Lembitu 7, tel. 33-77.

Shokolaad, biskviidid, pränikud, kompvekid, marmelaad, vaflid — halvaa.

Usklik hambaarst **pr. M. Sacharias.**

Vastuvõtmine 11-1 ja 4-6.

Lai t. 7-3.

Teen iga-
suguseid **kellasepatöid.**

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Willardi tänaw nr. 3-10 (hoowis).

Terwitades w. **G. Henny.**

Laulud.

1.

Tule nüüd meie Isfanda waim, :, Arata tööle
Kõik, mis on tuim! :,

Jumala tult Jumala end, :, Ole kui õli, Wõid-
mise and! :,

Jeesus, oh kuule Helsesti meid, :, Südameid
sulle Selgita nüüd! :,

Püha Waim ise Puhtaks meid tee :, Hingede
sisse, elama jäe! :,

Taewalift walgust, Saada meil sa, :, Rahu ja
julgust Kaswata ka! :, (L. 198.)

2.

Ei kaugel Jumala riigist Ja siiski weel wande
all? Kõik Jumal on kutsunud palju; Kuid pisut
on tulijaid tal'!

Roor: Kui pisut siin nõudwad Ta riiki!

Kui pisut on tulijaid tal'! Kõik Jumal on
kutsunud palju; Kuid pisut on tulijaid tal'!

Ei kaugel Jumala riigist! Häl hülkab ka sü-
dames: Miks seisad ja pimedas õues, Kui wal-
gus ja rõõm on seal sees?

Ei kaugel Jumala riigist! Ust praegu weel lahti
näed: Kui ükskord ta kinni saab pandud, Siis
igawest' hiljaks sa jääd. (S. L. 104.)

3.

Kui palju on pattu mu juures, Kurb lugu on
minuga just, Ma waatan siin nuttes ja mures
:, Ja otsin weel hoolega ust. :,

Ma olen üks nõdrem ta nõudja Mind ometi
kutsutud sai, — Üks wiletsam edasiõudja, :, Ta
siiski mind jätta ei wõi. :,

Ta wigadest lahti mind päästab, Ta pattudest
puhtaks mind teeb, Ta usku ja lootust mull' annab
:, Ja uksest mind sisse ka wiib. :,

Mu pattu on palju kui liiwa, Kui mäed, mis
ei tagane m'ust. Kõik teewad mu kütkeid mull' waewa;
:, Kuid Jeesus teeb lahti mull' ust. :, (L. 78.)

4.

Kui sa teaksid, kuidas elu Warju kombel kaob
siin, Kuidas patt sull' saadab walu Ja kui raske
hinge piin, Kõik siis peaksid seisma jääma, Enese
kääst küsima: Mis siis minust peab saama, Kui
ma suren pöörmata?

Kui sa teaksid, kuidas Jeesus Ikka weel sind
armastab, Kuidas sinu hale seisus Tema südant
kurwastab; Ei sa wõiks siis wastu panna Tema
armastusele; Kõik siis annaksid sa täna Oma sü-
dant temale. (P. Lisa 30.)

5.

Üks aeg on teistest kõige kallim, See on ju
kutsumise aeg, Mill' Püha Waim sind hüüab wal-
jem: Oh tule koju, kadund poeg! Oh pane seda
tähele Ja ära oota homjeni!

Kõik mitmel wiisil, fagedasti, Su Jumal on sind
kutsunud, Mis mõni kord ka wägewasti Su hinge
peale mõjunud, Ta täna jälle hüüab sind, Mis
wastad talle, armas hing?

Kas jätab teda ukse taha, Kes sinu eest on surma
läin'd, Kes igatseb sind õndsaks teha Ja kaugelt
sinu järel käin'd? Oh awa talle hinge ust Ja wõta
wastu õnnistust! (P. 141.)

6.

Wõlad on makstud, waenlane löödud, Kristus
on surnud, lepitus tehtud, Hirmutab meid weel käsk,
patt ja surm, Kõikidel' priit on Jeesu arm.

Roor: Kõikidel'! Oh patune kuule! Kõit-
kidel', Oh wend, õde tule, Ta armu juure,
puhasta end! Kristus on kallilt ostnud sind.

Kristus on ristis meie eest poonud, Igawest
õnne meile ka toonud, „Tulge nüüd kõik!“ nii kõ-
lab ta hääl, „Kõikidel' annan armu weel.“

Jumal on armust lapsiks mind wõtnud, Häbas
ja waewas abiks mull' tõtnud, Imelik arm, —
mis kuulen ma weel: Jeesus on Päästjaks kõikidel'.
(L. R. 148.)

7.

Tugewad on Jeesu käed, Need mind igawesti
hoidwad, Kui kõik sõbrad lahkuwad Ja mind üksi
maha jätwad; Ei mu Jeesus lahku m'ust, See on
minu kindel troost.

Mõistab hukka waenlane, Kristus on mind õt-
geks mõistnud, Riufab kurat kurjasti, Jeesus teda
ära wõitnud; Tema kostab minu eest See on minu
kindel troost.

Ei mind ükski wägi wõi Tema armust lahutada,
Tema sõna räägib nii, Kes wõib selle wastu panna?
Ei ta ial lahku m'ust See on minu kindel troost.
(P. 161.)

8.

Su töotuste peal' Ma sinu risti all Nüüd
otsin elu were seest Mis jooksis Kolgatal.

Roor: Su juure tulen nüüd, Jumala püha
Tall, Mind pese oma werega, Mis jooksis
Kolgatal!

Kõik olen waewane, Mu täius oled sa; Su
weri peseb roojusest Mind puhtaks korruga.

Sa tahad täita mind, Et täiest' pühaks saan,
Kui kindlas usus otsani Ma sinu sisse jään.

Au sulle, Talleke! Au sull'! su surma eest. Au
sull'! et sinu were wõim Teeb õndsaks igawest'!
(L. R. 89.)

Koosolekute kordaminek oleneb väga palju lau-
lust. Laul wõib surmata, kuid wõib ka elustada
koosolekut. Elaw laul õigel ajal südamest ja wai-
mustusega lauldud wõib allawajunud koosoleku mee-
olu üles tõsta. Igawate wenitawate lauludega mae-
takse waid koosolekuid. „Laulge kaunisti Isfandale
omast südamest!“ Kol. 3:16.

KODUMAA TEATEID

III Teatame kõigile meie ühingutele ja Noorte Elu tellijatele, et oleme avanud rahasaatmise hõlbustamiseks jookswa arve postil, mille kaudu raha saatmine tuleb mitu korda odavam. Nüüdsest peale palume igalühte, kes tahab saata kas liidule ehk Noorte Elule raha arveid, makssta seda lähemasse postkontoris **C. E. Siidu jookswale arvele nr. 30**. Pidage number (30) hoolega mees! Sissemaksmisel saate jünise tieki, kus peale tähendate jõunumite oas, mis arvel on saadetak raha. Ka Noorte Elu aastatellimisi on odavam nii diendada.

Noorte Elu tellimishind jääb ka uuel aastal endiseks: harilikul paberil aastas kr. 1.30; 1/2 a. 70 senti, paremal paberil 1/1 a. 2 krooni, 1/2 a. 1.10 senti. Uuendage tellimisi juba aegsasti ja hakate aastatellimisi koguma juba nüüd!

Meie ühine juur sügäsi sõjakäit saatana kantšibele algab selle kuu lõpul. Tallinnas, Pärnus ja Paides on 28. okt. — 4. nov. Narvas 5.—11. nov. äratusnädalad. Soovitav oleks, ei igas ühingu saaks neid korraldatud. Iga lahing võib õnnestuda ainult siis, kui pealetungiv sõjavägi on ettevalmistatud, muudu saame tagajilööbdu ja waenlasest häbistatud. Sellepärast korraldage enne seda palwekoosolekuid ja palwenädalaid. Ühine me ühises palwes igal pool Eesti nurkades, et Jssand võiks wastata juuremate wõitudega. Pühitsege me iseendib igast asjast, mis võiks õnnistust teelata. Noojales leeris ei wõi wägede Jssand, Jssraeli sõjawäe würst olla ega end awalbada.

Kõige selle juures wajame aga wõitwat usku. „Meie usk on see wõimus, mis maailma on ära wõitnud“ 1. Joh. 5:4. Siis usus wõitlusele ja wõidule! Küllap Jssand mitmeidki patuwange wabastab oma rahwa rõõmuks. Igaüks tuleb palwes kaaja. Moosese ülestõstetud käpis seisab Jssuaa wõit.

Pühkige leigus ja uni silmisi, mis suwi toonud. Igaüks olgu nüüd walnis olema üks wäiksem kuid julge Jssanda tunnistaja!

Paide ühingu 17. aastapäew oli 23. sept. s. a., mida peeti ühingu ruumides. Enne lõunat oli tegelik aastapäewa koosolek, kus d. Sieberg tagasiwaate akti mööbunud aastale, milles oli näha Jumala imelikku kandwat armu ja õnnistust. Wõitmed on tulnud selle aja jookkul õnnistegija juurde. Wõlbi terwitust mitmelt poolt, mille järele kõneles kälalises saabumud liidujuhataja. Koosolekut taunistas launis juur laulufoor.

Õhtul peeti samas ruumis äratuskoosolek, milles oli jälle märgata õnnistatud Jumala Waimu ligiolu. Wahepeal alga-

tatud mõte oma kodu ehitada — läbiviimiseks tehti algus korjanduse näol, mis tõi sisse umbes 100 krooni.

Pärnu ühing jõubnud 10. werstapostini oma tegevuses, pühkites seda jumbelipäewa pidulikult 30. sept. Sel puhul olid kogunud endiste aastapäewade eeskujul liikmeid ka maalt (Pärnu ühingu tegevus on lewinud ka mitmel pool maakonnas). Hommilul kl. 10 peetud koosolek oma ruumides Karuselli 9 kändis sügaw-waimulikku laadi. Jumal sai ühte kui teist asja oma wõitlejale suureks teha. Lõpul andis üh. juht w. Lats mitmele noorele tegewliikmeks wõetule färawad C. E. rinnamärgid, sündmus, mis pjaraini liigutas ligiolijaid.

Kl. 4 p. l. korraldatud pidulik koosolek Rahwamajas oli meelitanud kokku rohkesti inimesi. Kõnelesid w. Lats, Siuk ja d. Krimm. Ühine laulu- ja mängutoor kändsid ette ilusaid laule.

Õhtul teelana juures, mida sõbrad korraldanud, jai kuulda terwitust mitmelt poolt ja tehti kujukaid ülewäetud ühingu elust ja tõist. Viikmete arw on aasta-aastalt kaswanud — praegu 56; kuigi mõned on pööranud selja, on animud Jssand ajemele ussi. „Noorte Elu“ on ühing müütanud selle aja keskel umbes 16.000 ekf. — Suur arw. Andku Jssand waimustust edespidigi selleks!

Päew oli kõigiti õnnistatud ja armas. Uuel algawal aasta-kümnel olgu Jssand weel enam ligi edasi aitamas ja andku ussi wõite waid!

Wend R. L. Marey jõitis 28. sept. 4-nädalasele ringreisi Soome.

Wend R. Kaups, saabus esmasp. 15 okt. Ameerikast tagasi, kus wiibis jaanuarist saadik terwise parandusel ja töötas New-Yorgis eesti koguduse jutlustajana. Soowime kodumaale saabumisel palju jõudu ja õnnistust edasitõötamiseks Jssanda wiinanäel!

Õttetellimisi jõulualbumile on sisse antud: J. Sieberg, Paidekt — 500 ekf.; A. Uuendis, Tallinnast — 300 ekf.; J. Kofamägi — 300 ekf.; dbe Pallo, Järwamaalt — 100 ekf.

Sarnajed tellimised kinnitawad meie usku. On näha, et meie sõprade hulgas on siiski agaraid ja asjast waimustatud inimesi. Etalbi rõõmustas dbe Pallo tellimine, kes elab maal pimebas ümbruses ja siiski tahab Jssanda abiga nii suure hulga albumeid müüa.

Ja teie teised linnas kui maal? Paluge Jssandalt usku ja oma eestujuga saate waimustama üles tööte argu ja leigeid.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutaw toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Villardi t. nr. 7—1.

3800

Pühapäewakoolide alliansskonwerents.

Õsimene ülemaaline p.p.-koolide alliansskonwerents ei peeta 17. ja 18. nowembril s. a., nagu on tähendatud „Meskutses p.p.-koolidele“, („Teekäija“ nr. 18 — 1928. a., „Esluwad“ nr. 9 — 1928. a.), waid mõnejuugstel põhjustel on konwerentsi aeg muudetud ja lõplikult määratud findlaks 12. nowembriks s. a.

Konwerents peetakse Tallinnas „Sinise Risti“ ruumes, Luise t. nr. 11.

Konwerents algab üks päew enne „Alliansswendade kurju“ ja kestab ainult üks päew.

Konwerentsist wõiwad wõtta osa kõigist usklikkudest ringkondadest: jutlustajad, p.p.-kooli õpetajad, koguduste juhtiwad tööd ja kõik, kes p.p.-kooli tööst on huwitatud.

Jääleõigus on saadikutel ja nendel, kellele konwerents selle annab.

Igal p.p.-koolil on õigus konwerentsile saata kaks saadikut; kui p.p.-koolis üle 100 lapse on, siis wõib saata kolm saadikut. Saadikud peawad olema warustatud tunnistusega, mis on antud wälja p.p.-kooli poolt, kuft nad on jaadetud.

Konwerentsi kawa üldjoontes.

Moto: Lapsed Kristusele!

Kella 9—10. Palwetund.

„ 10—12. Tegelik osa:

1. Konwerentsi juhataje walimise.
2. Saadikute terwitused ja aruanded.
3. Meemaal. p.p.-koolide organitsatsioon ülemaal. liidu juhata. täiendawad wõimused.

„ 15—18. 1. P.p.-k. õppekawa.

2. P.p.-k. pilbid.

3. Laste lauluraamat.

4. Lasteleht.

5. Ülemaaline lastepäew.

6. P.p.-k. õpetajate edasiharimisküsimus.

7. Jookswad asjad.

„ 19. Wabakoosolek. Kõned päewakohastel teemidel.

Kõik konwerentsi puutuwad küsimused ja soowiawalbused tulewad saata kirjalikult ülemaal. p.p.-k. reijusekretäriale J. Sõrra'le, Tartu, W. Wiljandi 1.

Dõforterit jõuwiid teatagu eneist hiljemalt 1. now. s. a. „Sinise Risti“ — Tallinna, Luise t. 11.

Ühistauda ei ole.

P.p.-kooli alliansskomitee nimel
J. Sõrra.

K.-Ü. „Külvaja“ trükk Keilas.

Hind 20 senti.

